

BOSTE DOVOLILI, DA POSTANETE TUJCI V LASTNEM KRAJU?

Mogoče ste kje prebrali (ali vsaj ujeli kakšen glas), da se pripravljajo volitve v svete krajevnih skupnosti v naši občini, ki se bodo "zgodile" čez približno tri tedne (**v nedeljo, 21. aprila**). "Še ene volitve?" se čudite, "Le čemu?" Te (baje) niso tako "pomembne" kot so one v Državni zbor, pri katerih nacionalne stranke bijejo krvave bitke za glasove volilcev. Menda še toliko niso pomembne, kot so volitve v občinski svet (pa še za te pravijo, da ne kotirajo kaj dosti med ljudmi, saj tako in tako "o vsem odloča Ljubljana, v občini pa odločajo le o drobtinicah!")

Zakaj potem so te volitve v krajevne skupnosti?

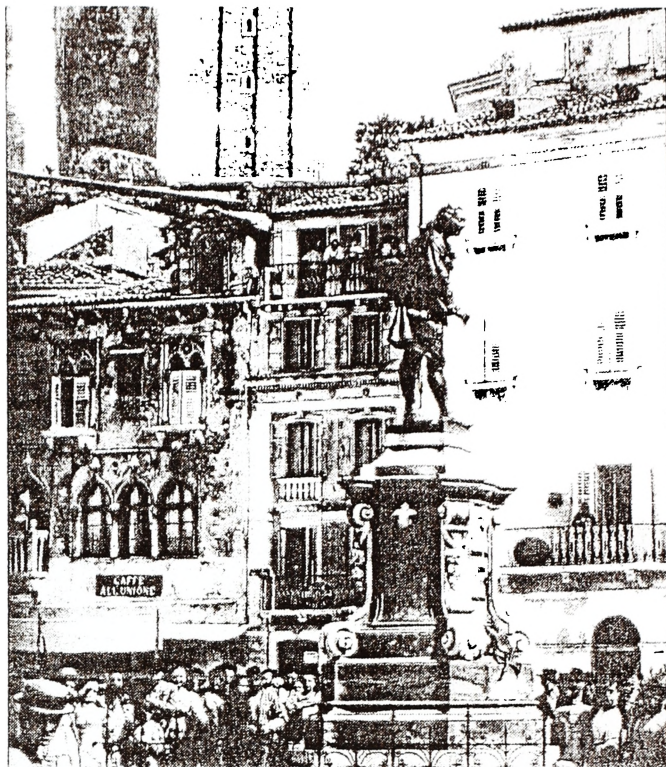
Mnogi so pričakovali (ali si celo prizadevali), da bodo krajevne skupnosti po uvedbi večstrankarskega sistema odpravili, da jih bo združevanje ljudi v različne politične stranke, odplavilo; eni so celo menili, da so kot relikv starih režimov "zrele" za smetišče zgodovine. Tako je še država nanje skoraj pozabila (v Ustavi, volilni zakonodaji, pri delitvi nacionalne pogače...) Pa je čas pokazal, da jih ljudje (eni bolj drugi manj) vendarle potrebujejo in da vse iz starega režima le ne kaže kar tako zavreči.

In o čem krajevna skupnost (če sploh o čem) odloča? Krajevna skupnost ne sprejema odlokov, nima nobenega inštrumenta prisile, ne predpisuje taks ali sankcij...

Pa vendarle mislim, da je dobro, da jo imamo! Ljudje jo rabimo kot organizirano civilno družbo, ki posreduje mnenja, pobude, predloge, nestrinjanje... krajanov o stvareh, ki zadevajo njihov kraj in življenje v njem. Civilna družba, organizirana v krajevni skupnosti, je (lahko) najbolj neposredna oblika demokratičnega odločanja (oz. - bolje rečeno - vplivanja). Krajevno skupnost potrebujemo kot kakšno vest, ki bedi nad odločitvami oblasti, nad zakulisnimi intrigami političnih strank in da zastopa in brani skupni, javni interes pred pogoltnimi zasebnimi interesi in aroganco kapitala. Krajevna skupnost naj bi združevala ljudi, ki jim ni vseeno, kaj se v njihovem kraju dogaja, kaj se bo v njem delalo, kako se bo kraj, v katerem živijo, razvijal... Lahko je protiutež partitokraciji (v slabšalnem pomenu besede), ki se ne ozira na interese kraja in njegovih ljudi, temveč deluje le v korist svojih (visokih) strankarskih pripadnikov, ne glede na njihove moralne kvalitete ali sposobnosti. Če bomo za plotovi svojega privanega sveta zgolj bentili nad odločitvami oblastnikov (tako lokalnih kot državnih), potem bomo zares tuji v lastnem kraju in bomo prepustili, da o njem odločajo tisti, ki imajo moč, (velik) kapital, dobre zveze in ki so se znali preriniti v "prave" kroge...

Če hočete, da bo vaš kraj po vaši meri, potem ne zamahnite z roko - češ "saj krajevna skupnost tako nič ne more", ampak raje izvolite tiste, za katere veste, da jim za kraj ni vseeno in da zaradi lastnih koristi ne bodo prodali svojih načel.

Livija Sikur Zorman

Odkritje spomenika Giuseppa Tartinija - delo kiparja Dalzotta - 2. avgusta 1896 v Piranu (iz Piranskega arhiva) - več preberite na strani 12 izpod peresa Alberta Pucerja

VELIK POSEG V NAŠ PROSTOR:
gradnja garažne hiše pod Metropolom (več na strani 7).

IZ VSEBINE MARČEVSKÉ ŠTEVILKE

☞ Vodja policijskega okoliša KS Portorož - Boštjan Štumberger

☞ Nekaj vprašanj našemu županu

☞ Ribe v ribniku zaščitenega parka starega hotela Palace umirajo

☞ Občinski odlok o priobalnem pasu soglasno sprejet

☞ Valentina Klemše o modnih pomladnih trendih

☞ Program Avditorija za mesec april

SEMERTJA PO PORTOROŽU

POLICIJA SE PRILAGAJA:

VODJA POLICIJSKEGA OKOLIŠA PORTOROŽ: BOŠTJAN ŠTUMBERGER

Portoroški vodja policijskega okoliša se je rodil v Mariboru. Po končani kadetski šoli leta 1990 so ga razporedili na Policijsko postajo Piran, kjer je nekaj let nabiral izkušnje kot policist, nato kot pomočnik tedanjega vodje varnostnega okoliša v KS Portorož, zdaj je torej vodja policijskega okoliša v KS Portorož, ki jo je v času svojega dosedanjega službovanja že dodobra spoznal.

Kje naj počeni prenočujejo mladi, da ne bodo spali na prostem?

Krajevno skupnost Portorož, poleg krajevne skupnosti Lucija, najbolj obremenjujejo varnostno negativni pojavi. Portorož je pač osrednji turistični del piranske občine (s številnimi hoteli, zabavišči, diskotekami, gostinskimi lokali), kjer se v času turistične sezone koncentrirajo pretežni del gostov, pa tudi domačinov želnih zabave. Izpostaviti pa velja, da je Portorož postal osrednje zbirališče slovenske mladine, ki prihaja sem, da bi se sproščeno zabavala. Še posebej velik naval je ob koncih tedna, ko postane Portorož vseslovensko mladinsko prizorišče. Mladež (domača in tista, ki pride od drugod) veseljači ob uživanju alkoholnih pijač, se zabava v številnih diskotekah, poleti pa se preseli na osrednjo portoroško plažo, ki jo spremenijo v veliko zabavišče na prostem. Značilnost Portoroža je seveda tudi takoimenovano "nočno življenje", ki za sabo prinaša še negativne plati: od množičnega pijančevanja mladine, uživanja in razpečevanja mamil, kršitve javnega reda in miru, hrupa, kršenja urnika obratovalnega časa gostinskih lokalov, izredne prometne gneče in vse do raznih kaznivih dejanj. Resnici na ljubo pa je treba še poudariti da - kljub stalnemu insistiranju - Portorož za mlade (ki so tudi bodoči portoroški gostje) nima možnosti (lokacije) za ceneno prenočevanje. Če bi v Portorožu uredili takšno mesto za prenočevanje, bi najbrž v veliki meri rešili takoimenovani problem "vrečarjev". "Z velikim prizadevanjem sicer nekako uspevamo, da dobi Portorož po vsaki "veseli noči" spet "normalno" podobo, saj številno mladež usmerjamo na periferijo", pravi Boštjan Štumberger.

Število kaznivih dejanj je lani upadlo...

V lanskem letu je Policijska postaja Piran zabeležila občuten padec kaznivih dejanj: bilo jih je 279 (v letu 1994 pa kar 362). Padec je torej občuten. Raziskali pa so 60 odstotkov kaznivih dejanj. Velja še poudariti, da se - predvsem v

času turistične sezone - na tem območju pojavljajo že obravnavani storilci kaznivih dejanj iz območja celotne Slovenije in bližnje tujine. Najpogosteje vlamljajo v avtomobile, gostinske lokale, opravljajo tatvine na plažah in po stanovanjih (ki jih lastniki marsikdaj - najbrž zaradi vročine - puščajo kar odklenjena in tako dobesedno kar vabijo vlomilce). Nasprotno od pričakovanj pa se največ kaznivih dejanj v turistični sezoni zgodi podnevi, v času, ko obiskovalci in prebivalci Portoroža iščejo olajšanje pred vročino na kopanju, pretežni del Portoroža pa ostane prazen. To pa seveda dobro izkoristijo storilci kaznivih dejanj! "Glede na vse naštetto bi želel opozoriti Portorožane in druge, naj bodo pozorni pri zavarovanju svojih stanovanj, naj ne puščajo odklenjenih avtomobilov, predmete naj spravijo v prtljajnik ali odnesejo s seboj, na plaži naj nadzirajo svojo garderobo in imetje. Kot primer dobrega posluha za varnost in počutje gostov lahko izpostavim hotelski kompleks Bernardin, kjer so vzorno poskrbeli tako za varovanje kot za prometno ureditev turističnega naselja," opozarja krajane portoroški vodja policijskega okoliša.

Rešitev prometnih zagat so seveda nova parkirna mesta...

Kar se javnega reda in miru tiče, je Portorož zaradi strukture svojih gostov zelo problematičen: tako je v letu 1995 Policijska postaja podala 428 predlogov sodniku za prekrške (pretežni del predlogov zaradi nedostojnega vedenja, kričanja in povzročanja hrupa, nekoliko manjši del pa zaradi pretepanja). Večina kršiteljev je bila pod vplivom alkohola, saj gostinski delavci - kljub ukrepanju policije - ne upoštevajo zakonske odredbe, ki prepoveduje točenje alkoholnih pijač vinjenim in mladoletnim osebam. Žal se večina gostincev na to prepoved "požvižga", vodi jih zgolj želja po zaslužku. Policija je posredovala 27 predlogov zaradi kršitve Zakona o mamilih, 9 pa zaradi kršenja Zakona o orožju. Kljub tako problematični strukturi obiskovalcev je Policija z ustrezno operativno postavitvijo uspela v Portorožu obvladati razmere in zagotoviti relativno dobro varnost, saj hujših kršitev javnega reda in miru ni bilo. Dobrodošel je tudi podatek, da negativni pojavi na vseh področjih upadajo. Glede na že omenjeno strukturo gostov so pri Policiji pričakovali tudi več problemov na področju prometne varnosti, vendar pa zadovoljni

ugotavljajo, da v letu 1995 na območju občine Piran v prometnih nezgodah ni bilo nobene smrtne žrtve. To pa je prav gotovo tudi posledica rednega poostrelega nadzora nad najbolj rizično populacijo udeleženo v prometu (od 18. do 25. leta starosti), kar bo tudi v prihodnje ena prioritarnih usmeritev v delu Policijske postaje Piran (s sedežem v Portorožu). Z uvedbo plačevanja parkirnine v centru Portoroža lani poleti pa vodja portoroškega okoliša ocenjuje - nekaterim težavam navkljub - da se je problematika statičnega prometa nekoliko izboljšala. Vendar pa je dolgoročno rešitev zagotovo v zagotovitvi oz. izgradnji novih parkirnišč oz. garažnih hiš. Pogosto se dogaja, da promet na magistralni cesti in v samem centru Portoroža popolnoma zastane (ob nedeljah zvečer), zato mora policija promet preusmerjati oz. fizično nadzorovati.

Večjo varnost ljudi in premoženja bo policija lahko zagotovila predvsem z dobrim sodelovanjem občanov. "Le s pomočjo krajanov Portoroža se lahko približamo njihovim željam in prispevamo k dobremu počutju tako domačinov kot njihovih gostov oziroma turistov in obiskovalcev Portoroža. Z vsem našim znanjem in prizadevanjstjo želim sodelovati pri ustvarjanju čimboljše podobe občine Piran in njenega turizma kot ene osnovnih dejavnosti te občine", zaključuje Boštjan Štumberger, vodja policijskega okoliša Portorož, ki ga že in ga še boste srečevali na portoroških ulicah in cestah.

"MORNARČKOV" PROJEKT SO PRED- STAVILI NA BERNARDINU

Malčki piranskega vrtca "Mornarček" s svojo portoroško podružnico "Barčica" so se lotili velikega projekta - spoznavanje njihovega kraja in njegove kulturne in naravne dediščine. Svoje delo so 25. marca - za praznik mamic - predstavili v Smaragdni dvorani hotela Emona na Bernardinu.

MI MED SEBOJ

ČESTITAMO, VOŠČIMO...

Čestitke **VLATKI** za njen rojstni dan in izpolnitev tihih želja - ji želi njena boljša polovica. Naši sodelavki želimo vse naj, naj tudi mi pri Portorožanu.

Kolektiv Centra za korekcijo sluha in govora Portorož čestita vsem svojim sodelavkam, ki praznujejo rojstni dan v drugi polovici marca in v prvi polovici meseca aprila: **Tanji MUSAR** (17. marca), **Jožici RUPNIK** in **Mirjam ŠTOK** (18. marca), **Heleni REPIČ** in **Marjani KUMP** (19. marca), **Vesni FRANČIČ** (22. marca) in **Eriki PERŠIN** (26. marca); aprila pa praznujejo **Nika HRIBERNIK** (1.4.), **Jožica BREMEC** in **Jožica KLEMŠE** (13.4.), pa **Iva BUČAR-JEJČIČ** (14.4.).

Vse najboljše za rojstni dan **Zvezdani KEKIČ-BIDERMAN**, ki ga slavi 29. marca in sinu **ALEX-u**, ki ga bo proslavil 6. aprila - domači in prijatelji.

Vse najlepše za že proslavljeni rojstni dan (3. marca) **Magdi GRAŠIČ** - od vseh prijateljic.

1. aprila ima rojstni dan **Mirela IVANIČ** iz Strunjana. Iskrene čestitke od sokrajanov.

Sandi MILHARČIČ praznuje svoja še rosna leta 10. aprila. Vse najboljše mu želi prijatelj Jan Klemše.

Auguri affettuosi per il compleanno a **Robert SMREKAR** (gli anni gli compie il 27 Marzo) ed a **Ivan BRAGHIERI** (il suo lo festeggia il 2 Aprile) - dai famigliari e dagli amici.

Gli **amici del coro** augurano per il compleanno ai loro membri **Mariolina JURIČIČ** (9 Marzo), **Vanja DILIČ** (14 Marzo) e **Natalija SOBAN** (il 24 Marzo).

VSE NAJ, NAJ želijo za rojstni dan, ki ga je praznoval 2. marca **Marjanu TOMIČU** - njegovi prijatelji, še posebej Aleš in Borut.

Maji TURK ob vstopu v polnoletnost želimo veliko osebne sreče - njeni.

Albinu MIKLAVCU z Vesne v Portorožu vse najboljše za rojstni dan, ki ga je praznoval na prvi pomladni dan - Portorožanovci.

Če želite komu čestitati, se komu zahvaliti..., lahko to storite z objavo v Portorožanu (objava je brezplačna). Svojo čestitko, zahvalo... lahko sporočite po telefonu v uredništvo (ob delovnikih) ali po pošti do 20. v mesecu. Objavljeno bo še v istem mesecu.

ODESON d.o.o.

PRODAJA VODOMINSTALACIJSKEGA MATERIALA
RIVENDITA MATERIALE IDRAULICO

LUCIJA - OBALA 116
TEL. 066/71-998

VSAK DAN - OGNI GIORNO
8.00 - 12.00 16.30 - 19.00
SOBOTA - SABATO
8.00 - 13.00

PORTOROŽANOVIMALI OGLASI

♦ **POLAGANJE, BRUŠENJE IN LAKIRANJE PARKETA** - kakovostno in poceni. Pokličite popoldan in zvečer na tel.: 74-038.

PMO

♦ **PORTOROŽ - LUCIJA, večje enosobno stanovanje**, 49 m² površine, centralno ogrevano, s telefonom ter opremljeno na izredno lepi lokaciji prodam. Tel.: 061/486-080.

PMO

♦ **POCENI PRODAM rabljen hladilnik** in termoakumulacijsko peč (2½ kW). Tel.: 70-535.

PMO

♦ **PREVOZI S KOMBIJEM** - do 8 oseb (izleti, smučanje, koncerti, ipd...) Informacije po tel.: 76-008, Tomaž, zvečer.

PMO

♦ **Prodam PONY KOLO**, kot novo. Cena po dogovoru. Tel.: 25-056 (zvečer).

PMO

♦ **Se ne počutite dobro?** Vas mučijo razne težave? Odpravim vam boleznin in vam naredim radiostezijsko zaščito. Bioenerg. Vlatka; tel.: 25-056 (opoldan ali zvečer).

PMO

♦ **Poceni prodam rabljen, dobro ohranjen PRALNI STROJ GORENJE**. Tel.: 73-408 (v Luciji).

PMO

♦ **Prodam novo**, še zapakirano Tomosovo **PRETOČNO ČRPALKO ZA VODO** (250 l na minuto) Tel.: 74-566 (popoldan).

PMO

♦ **Malo rabljen, skoraj nov** (2500 km) **MOPED KOLIBRI** ugodno prodam. Tel.: 73-100.

PMO

♦ Na svojem domu **TIPKAM vse vrste tekstov**. Tel.: 76-012.

PMO

♦ **Sprejemam ponudbe** zanesljivih in izkušenih oseb, ki so pripravljene nuditi **občasno varstvo** v popoldanskem času na mojem domu na Seči, za otroka stara 1,5 in 5 let. Tel. 72-695, zvečer po 20. uri.

V Portorožanu lahko svoj mali oglas objavite brezplačno. Besedilo malega oglasa pošljite po pošti ali sporočite po telefonu (na 73-046, dopoldan, ob sredah tudi popoldan) do 20. v mesecu. Oglas bo objavljen v Portorožanu, ki bo izšel v istem mesecu.

DNEVI MADŽARSKE KUHINJE IN FOLKLORE

Restavracija Ljubljana Portorož
26.03. - 30.03.1996

- Madžarske specialitete
- Originalna madžarska vina
- Madžarska folklor in ciganski plesi
- Izvirna madžarska in ciganska glasba

Odprto od 19.00 - 01.00
Informacije in rezervacije na tel.
(066) 747-159

25. marec: materinski dan

MATI

*Na svetu
veliko mater je,
prava mati
samo ena je.*

*Ko mati za otroka skrbi
vse življenje njemu posveti.*

*Otrok odraste,
mater zapusti,
ker svoje življenje
živeti si želi.*

*Šele potem,
ko ta otrok sam
mati je,
lahko razume
materino srce.*

Danica Lapanje-Kekič

FRANKO FIČUR: VSAKEMU OBČANU BI MORALO BITI OMOGOČENO, DA Z VSAKEGA KONCA OBALE SKOČI V MORJE...

Po več kot enem letu županovanja smo se odločili stopiti do našega župana Franka Fičurja in ga pobarati, kaj je bilo v tem času narejenega, kje je naletel na največ ovir, kaj bi bilo treba še spremeniti ali postoriti, da bi bilo življenje v naši občini (še) lepše...

- Izteklo se je že več kot eno leto vašega štiriletnega mandata. Katere od zastavljenih nalog vam je v tem času uspelo uresničiti?

Župan: V predvolilni kampaniji nisem veliko obljubljal, vseeno pa skušam stvari, o katerih sem govoril, reševati. Za najpomembnejše sem si zadal vzpostaviti dobro sodelovanje z občinskim svetom, saj se zavedam, da lahko s pomočjo njega in uprave uspešno uresničujem program. Vedno znova pa se pojavljajo tudi problemi, ki jih je treba reševati sproti. Taka nepredvidljiva naloga je bila selitev piranskega arhiva in upam, da so občani z rešitvijo zadovoljni. Zelo težko je bilo za arhiv najti primerno mesto, kot tudi finančna sredstva.

Druga velika naloga je ureditev mirujočega prometa. Marsikdo misli, da lanskoletna ureditev prometa v Piranu in Portorožu ni bila primerna. Sam sem za Piran predlagal drugačno rešitev, kar pa občinski svet ni sprejel. Upam, da bo to storil letos. Predlagam namreč ureditev sodobnega obračališča pred Piranom in odstranitev sedanje rampe, ki bi jo premaknili na obračališče. Gostje bi parkirali na parkirišču, vstop v mesto pa bi bil dovoljen samo domačinom z abonmaji - razen na Tartinijev trg, kjer bi obiskovalci parkiranje plačali. Že na vrhu hriba, pred vstopom v mesto bi postavili signalizacijo, ki bo obveščala, kdaj je mesto oziroma parkirišče zasedeno. V tem primeru bi se gostje odpeljali v Piran z mestnim prevozom. Za tak sistem pa je seveda potreben učinkovit javni prevoz. Trenutno smo tik pred oddajo koncesije.

- Edina trajnejša rešitev za Piran je garažna hiša. Kako je s tem projektom?

Župan: Smo v fazi izdelave idejnih projektov. Komisija se je že sestala in v kratkem bomo na občinskem svetu obravnavali projekt garažne hiše. Upam, da bomo naslednje leto začeli tudi z gradnjo.

- O garažni hiši se govori že petnajst let in tudi idejnih projektov je bilo izdelanih veliko. Zakaj projekt iz leta v leto ostaja zgolj na papirju?

- **Župan:** Lokacija za garažno hišo do sedaj nikoli ni bila jasno določena. Idenih zasnov, ne pa tudi projektov, je bilo res veliko. Govorilo se je o garažni hiši pri bencinski črpalki pred vhodom v mesto in pred parkiriščem. Občinski svet pa se je sedaj jasno odločil, da bo garažna hiša stala ob stolni cerkvi in na podlagi tega sklepa smo razpisali natečaj za idejne projekte. Projekt za konkretno lokacijo namreč še ni narejen.

- V Portorožu, kjer je interes hotelirjev večji, so z gradnjo garažne hiše že pričeli. Čigav interes pa je garažna hiša v Piranu? Kdo bo projekt financiral?

Župan: Glavno breme bo nosila občina. V skladu s finančno konstrukcijo pa bo potrebno iskati še druge programe, ki bodo

☞ pomagali pri izgradnji. Idejni projekt bo v okviru garažne hiše verjetno predvidel možnosti za opravljanje storitvenih dejavnosti in spremljajočih programov, kar bo pripomoglo pri finančni izpeljavi gradnje piranske garažne hiše. Obrnili se bomo seveda tudi na republiko.

- Zakaj je pri izgradnji garažne hiše dobil Portorož prednost pred Piranom?

Župan: Garažna hiša, ki se gradi v Portorožu, je gradnja hotelskega kompleksa Metropol in nima povezave s projektom mirujočega prometa, čeprav je prejšnja skupščina jasno povedala, da se morajo vse garažne hiše, ki se gradijo v občini Piran, vključevati v reševanje mirujočega prometa v vsej občini. Na upravnem odboru sklada smo zato predlagali, da bi bila to javna garažna hiša. Investitor bi v tem primeru plačal le komunalni prispevek od poslovnih prostorov, ostali del pa bi se vložil kot prispevek občine, ki bi s temi prostori tudi upravljala. Svet je potem to spremenil v čisto kreditni odnos, zato je to privatna garaža hotelske hiše. Prednost bodo imeli gostje hotela, gotovo pa bo služila tudi potrebam ostalih obiskovalcev.

- V Portorožu ste lansko leto začeli s pobiranjem parkirnine. Boste s tem letošnje poletje nadaljevali?

Župan: Parkirnine nismo začeli pobirati, da bi od tega imeli finančno korist; obratno

- imeli smo izgubo. Hoteli smo sprostiti parkirišča ob štiripasovnici, ki so jih - predvsem po osamosvojitvi - zasedli predvsem mladi, ki prihajajo pretežno ob vikendih. Prednost smo hoteli dati turistom, katerim smo hoteli omogočiti parkiranje na najboljših mestih. Letos predvidevamo montažo osmih sodobnih parkirnih ur. Parkirnina se bo plačevala od Solinske poti do stavbe krajevne skupnosti. Gost bo parkirno plačal na parkirni uri, posebna redarska služba pa bo to nadzirala. Neplačnikom bodo ukleščili vozilo in tako preprečili, da bi se odpeljali, ne da bi plačali.

- Kakšne načrte pa imate s starim piranskim jedrom? Zaradi različnih vzrokov, tudi zaradi neurejenega prometa, se je iz mesta izselilo veliko ljudi ter zaradi nerentabilnosti zaprlo dosti lokalov.

Župan: Trditev, da mesto izumira in da se trgovine zapirajo ne drži v celoti. Za to so tudi drugi razlogi. Pred kratkim smo zaradi politike, ki je ne bom komentiral, prodali 80% vsega stanovanjskega fonda. Za nakupi so včasih tudi špekulativni nameni. Nekateri kupujejo poslovne prostore in potem čakajo na ugoden trenutek, ko bodo od njih lahko iztržili več. Mi pa nimamo ustrezne zakonodaje, ki bi jih prisilila, da lokal odprejo.

Glede starega mestnega jedra pa je v turistični strategiji jasno zapisano, da je prav mesto Piran tista destinacija, ki naj bi pritegnila turiste. Prenova mesta se nadaljuje. Takoj po sezoni začnemo s prenovo Tomšičeve ulice. Vse kable v tej ulici bodo npr. speljali pod zemljo. Zamenjali pa bodo tudi tlak. Dokončati je treba Tartinijev trg, nato pa se s projekti selimo na Punto. Drugi vidik prenove je prenova stavb. Lastniki prenavljajo svoje hiše, mi pa smo tik pred lokacijsko dokumentacijo za gledališče in Pionirski dom. Mesto je potrebno obnoviti, da bo zanimivo za obiskovalce in za turiste. Tudi za izboljšanje higiene v mestu smo že lansko sezono ustanovili komisijo, ki je nadzirala delo komunale. Zahtevali smo ustrezno čiščenje, pranje kontejnerjev in ulic. Letos bodo ta dela potekala še bolj intenzivno.

Tretji vidik prenove pa je "prenova" prebivalstva. To je dolgoročni poseg, ki zahteva poglobljen pristop. Potreben je čas in ustrezna politika, da bodo občani zopet zaživelj z mestom in da se bo kvaliteta življenja izboljšala.

- Ali kaj načrtujete tudi za izboljšanje kvalitete življenja ☞

SEMERTIJA PO PORTOROŽU

AVTOBUSNO POSTAJALIŠČE

Čakala sem nekega dne na avtobus (ki je sicer točen ali pa tudi ne) na osrednji portoroški avtobusni postaji. In ker ga (avtobusa) ni in ni bilo, sem večkrat vstopila v prostor (čakalnico) na avtobusni postaji.

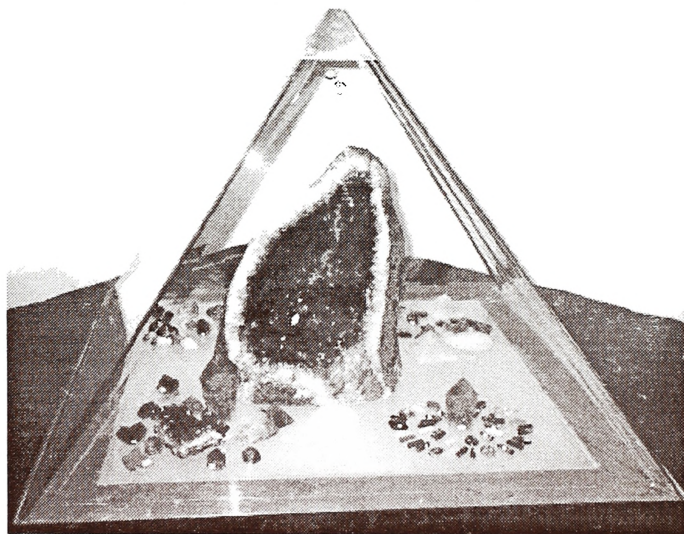
Tam sicer dela mlad, prijazen fant, ki rad postreže z vsemi informacijami (medtem ko sedi na topli peči, saj je v prostoru kar hladno), je pa prostor tudi zelo zanikr... Čakalnica - ali karkoli že je - tiči v majhnem prostoru, v katerem so pisalna miza (pult), za njim prazne police, na zidu pa nekaj barvnih slik. Je pa še dovolj prostora za dve ali tri klopce, kjer bi lahko ljudje na toplem (če bi bilo toplo, seveda) počakali na avtobus. V kotu na tleh pa sta bili dve prevrnjeni škatli (morda za "napolnitev" prostora?), v drugem kotu prašni fascikli, za mizo je še stol in blizu tudi peč. Prostor (čakalnica) pa bi lahko dajal povsem drugačno podobo, če bi ga lično in okusno opremili in če bi ga tudi primerno ogreli. Zakaj tako, sredi turističnega mesta, ki je celo dobil priznanje za najbolj urejeni turistični kraj? Ali je to posledica slabega prejšnjega gospodarja (Slavnik Koper), ali je to posledica brezbriznosti novega gospodarja (I&I - prav tako iz Kopra)? Pa stanje ni takšno le v zimskem času, ko se z avtobusi vozijo predvsem domačini. Tako je tudi poleti, ko se z avtobusi vozijo tudi tuji in domači turisti. Kaj naj si mislijo o urejenosti Portoroža? (Nedaleč pa je še podrtija "Mibex" in center kulturnih dogajanj in kongresov - "Avditorij").

Vlatka K.

P.S.

Iz avtobusne postaje bo po takem videzu kmalu postala "avtobusna štala".

KRISTALOMANIJA

V Avditoriju Portorož je od 1. do 20. marca potekala razstava kristalov, ki so jo pripravili v sodelovanju s trgovino IPANEMA iz Trsta. Razstavljenih je bilo 174 primerkov mineralov, meteoritov, fosilov ter kvarčnih in drugih kristalov z vsega sveta. Z obiskom razstave so v Avditoriju izjemno zadovoljni, saj je bila to najbolje obiskana razstava v zadnjih letih. Odmevna je bila po vsej Sloveniji. Ob razstavi so organizirali predavanja kristaloterapevta Vladimira MASLARIČA iz Zagreba ter Nataše ZORC iz ljubljanskega INŠTITUTA ESSENTIA. Svet mineralov je zelo pester, saj poznamo več kot 4000 različnih vrst. Izbrani predstavniki teh, še posebej tisti, ki so razvili čudovite kristalne oblike lepih barv, so - kot uvod v prebujajočo se pomlad - razveseljevali Portorožane ter številne obiskovalce iz drugih krajev Slovenije.

A.T.

nekatero od teh shajališč je velika verjetnost, da se v njih preprodaja tudi droga.

Župan: Imamo organ, v katerega so vključeni strokovnjaki in se ukvarja s preventivo na tem področju. Zadovoljen sem, ker vidim, da so rezultati vzpodbudni. S tem, da vzpodbujamo razvoj športa in ljubiteljske kulture, pa skušamo delovati preventivno in vzpostaviti pogoje, da bi bilo tega čim manj.

- Problem je še bolj opazen poleti, ko na obalo pride veliko mladih iz vse Slovenije.

Župan: Določene ukrepe v zvezi s tem sem že napovedal. Predlagali bomo odlok, da bi v sezoni po 23. uri plažo v Portorožu zapirali. Pojav zasedbe plaže je bil od osamosvojitve naprej skoraj neobvladljiv. Tam se poleti zbira predvsem mladina. Tudi drogiranje je neredko, zato je seveda vprašljivo, ali lahko dopustimo mladim da do štrih ali petih zjutraj zasedejo plažo, čez dve uri pa jo odpremo za kopalce z otroci. Na njej pa se tu in tam celo najde tudi kakšno iglo, da o steklenini ne govorimo. Tudi gostinci bodo morali pri tem sodelovati s ponudbo, ki sodi v Portorož in ne tako kot doslej, ko so ponudbo prilagajali nivoju obiskovalcev.

- Pa vendar bodo mladi na morje vedno hodili. Razmišljate mogoče o tem, da bi jim namenili poseben prostor ali zgradili mladinski hotel?

Župan: Predlog za letošnjo sezono je, da bi vrečarjem namenili določen prostor v Strunjanu (v okviru avtokampa). Razmišljamo tudi o primerni stavbi, ki bi jo namenili za mladinski hotel. Vendar pride to v poštev šele za naslednje leto.

- Kako daleč ste s prizadevanji, da bi Piran postal mestna občina?

Župan: Imamo zelo argumentirano napisano gradivo, ki smo ga poslali Državnemu zboru, v katerem pojasnjujemo pogoje, ki jih imamo za pridobitev statusa mestne občine. Žal pa vladajoče stranke niso zainteresirane, da bi sprožile postopek. Status mestne občine so doslej dodeljevali politično z namenom oblikovati bodoča regijska središča. Če pa bi načeli vprašanje Pirana kot mestne občine, bi za spremembo statusa gotovo zaprosile tudi nekatere druge občine.

- Zakaj je Kongresni in kulturni center Avditorij Portorož izpadel iz organiziranega trženja kongresnega turizma in ste sprejeli načrt gradnje novega kongresnega centra na Bernardinu? V javnosti se ustvarja mnenje, da si omenjena kongresna centra medsebojno konkurirata, kar gotovo ne pripomore k dobremu imenu turističnega kraja.

Župan: Organizacija od republike do občine ni rešena v tem smislu, da bi lahko občina vplivala na globalni razvoj kraja. Hotelu Bernardin nismo dovolili spremembe zazidalnega načrta. To, kar so naredili, pa je bilo v skladu z obstoječimi predpisi. Pri Avditoriju, ki je naš javni zavod, pa smo kratko mali zaspali in ga nismo preoblikovali skladno s časom in novimi razmerami na tržišču. Če bi država dala občini toliko denarja, kot ga je vložila v Bernardin, bi s tem gotovo lahko sanirali Avditorij in naredili še kaj drugega, kar bi bilo povezano in enotno za vso občino in bi lahko rekli, da imamo kongresni turizem urejen za vse hotele. To ne pomeni, da sem proti delovanju kongresnega centra na Bernardinu. Le koordinirati in uskladiti bo potrebno programe, tako da bo vse skupaj predstavljalo celoto. To pa bo mogoče, ko bo sprejet zakon, ki predvideva 50% vpliv občine pri sprejemanju določenih odločitev.

- Kdaj se bomo lahko neovirano sprehajali ob morju vse od Pirana pa do Solin?

Župan: To je "famosni" problem obalnega pasu, ki ga skušamo urejevati z odlokom. V tem pasu ne bi smeli dodeljevati lastništva, vendar so to počeli (da so lahko dobili gradbeno dovoljenje). Treba bo doseči, da se ta lastnina nacionalizira. Če bo odlok "zdržal", bomo lahko že to sezono zahtevali odstranitev vseh ovir. Sicer pa bo treba počakati na zakon, ki bo nacionaliziral ta zemljišča. Vsakemu občanu mora biti omogočeno, da bo lahko z vsakega konca obale skočil v vodo.

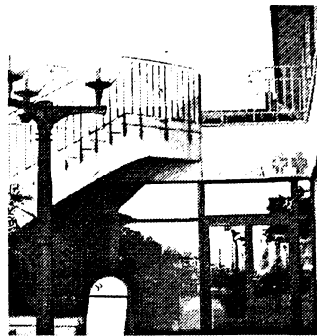
- Brez plačila?

Seveda.

- Gospod župan, najlepša hvala za pogovor.

Alja Tasi

SEMTERTJA PO PORTOROŽU

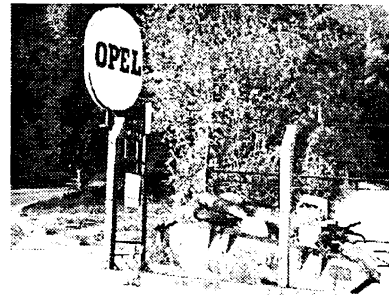

Po zdravila na recept ali po aspirin - spet v Portorož

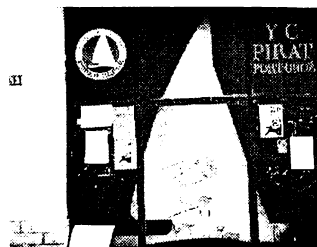
- Ko so Obalne lekarne pred približno osmimi leti ukinile apoteko v Portorožu in jo preselile v Lucijo, so Portorožani precej bentili. V Obalnih lekarnah so takrat rekli, da so večni nergači, saj so se prej pritoževali, ker je do lekarne vodila množična stopnica (sicer pa je bilo monumentalno stopnišče - priznajte - zares lepo, le zakaj so ga zrušili...?). Bolniki so se tudi pritoževali, ker lekarne ni bilo blizu zdravstvenega doma v Luciji in so morali bolni, tavati po zdravila še v Portorož... Oboje je bilo res. A dejstvo je, da je Portorož ostal brez lekarne, kar ni prizadelo zgolj domačinov, ampak tudi portoroške goste, ki so se (ob zelo slabi signalizaciji) le težka znašli, ko so iskali lekarno. Če si v tujem kraju in če povrh še ne poznaš jezika, potem je iskanje lucijske lekarne malodane pustolovščina v malem. Zato (ponovno) obveščamo krajanje (ki so morda novico spregledali), da se je lekarna vrnila v naš kraj! Še ne veste, kje je? Na koncu novonastalega trga (med GH Palace in papirnico), desno v podhodu. Pričakala vas bo lepo urjena lekarna in prijazna lekarnarka. (Ni reklama, je samo koristna informacija!) (Na sliki: **Pot v novo portoroško lekarno.**)

Zakaj tako in ne

drugče? - Lastnika, najemnika, upravljalca ali kdorkoli že je (so) lastnik(i) v avtomehanični delavnici na Fizinah (pri hotelu Korotan, nasproti ceste, ki pelje v turistični kompleks Bernardin, ob začetku Poti pomorščakov) prosimo, naj se usmili mimoidočih. Če odmislimo reklamno tablo

z napisom "Opel" (pravzaprav je to antireklama za to solidno nemško firmo, ki stoji tam že leta in leta preluknjana od roke kakšnega nepridiprava), pa nas v oči znova in znova zbode kronično prenapolnjen zabojnik, ki ga niso namestili v kakšen bolj skrit kotiček dvorišča, ampak ob mrežo tik ob pločniku. Kot bi hoteli, da ga vsakdo, pa tudi če je popolnoma raztresen ali grozno kratkoviden, opazi! Izpraznijo pa ga dobesedno le ob velikih praznikih! **Ali bi ga ne mogli prazniti pogosteje in ali bi ga ne mogli premakniti nekam "bolj na skrito"?** Saj tistim, ki delajo tam, menda ni vseeno, kakšen je ta naš skupni kraj in kakšen se kaže našim gostom?

"Piratska" izložba sredi

Portoroža - Nekaj krajanov nas je povprašalo, kdo neki skrbi za veliko vetrino ob cesti Obala v samem portoroškem centru (blizu mesnice). Izvedeli smo (upamo, da je informacija prava), da z izložbo upravlja "Yachting club Pirat" Portorož.

Kako neki upravlja? Vetrina je zanikrna, zanemarjena, brez vsebine in pravzaprav ni jasno, čemu služi. Klubu pa zagotovo ni v ponos. Pravzaprav jo izrablja marsikdo - komur se pač zahoče in pilepi nanjo svoje obvestilo, reklamo ali karsikebodi. "Yachting clubu" pa predlagamo, da izložbo obnovi, ji vdahne nek smisel, svežino, nov obraz ali pa jo prepusti komu, ki bo bolje skrbel zanjo. Pa brez zamere! A nam je naš kraj pri srcu - pa vami!? (Tekst in foto: L.S.Z.)

SEMERTJA PO PORTOROŽU

GARAŽNA HIŠA METROPOL

Ideja o garažni hiši pod Hotelom Metropol je nastajala kar nekaj časa. Od različnih osnutkov in idej do začetka gradnje hiše so pretekla cela štiri leta. Vmes je bilo veliko sestankov, srečanj, različnih mnenj, pa tudi protestov in negativnih mnenj.

Samo idejo o garažni hiši so povsod dobro sprejeli, saj si vsi želimo manj pločevine v Portorožu. Podzemno parkiranje pomeni namreč sprostitev površin, ki jih zavzema mirujoči promet (po domače - parkiranje!). Proste površine se lahko namenijo pešcem, kolesarjem,

otrokom... Lahko pa jih tudi ozelenimo, kar je za Portorož sploh najbolj primerno. Skratka, sama ideja o izgradnji podzemnih parkirišč ni sporna, saj je to najboljši način reševanja problema parkiranja, ki je v naši občini še posebej hud.

Nekaj polemike in kresanja mnenj je bilo ob sami lokaciji garaže. Ta je bila sprva predvidena bliže cesti in z večjo zmožljivostjo. Seveda je bila ta varianta za gradnjo mnogo cenejša, saj bi bilo zanjo potrebno manj kopanja (približno za DEM 2.000.000!). Tudi ekonomski izračun izrabe večje garažne hiše je bil ugodnejši. Po mnogih preverjanjih in ob upoštevanju zahtev z različnih strani, je bila garaža dokončno potrjena na lokaciji in v obsegu, v katerem se sedaj gradi.

Končna varianta in cena

Garažno hišo bodo v štirih etažah terasasto vkopali v hrib med GH Metropol ter hoteli Roža, Vesna in Lucija. Nadstropja bodo med sabo povezana z medetažami (kot je npr. garažna hiša v Ljubljani, na Miklošičevi ulici). V prvih treh bo prostora za 415 avtomobilov, v najvišji etaži (pod dostopno potjo do GH Metropol, Casinoja in zasebnih hiš na Vesni) pa bo nekaj trgovskih prostorov, kjer bodo trgovine s kakovostno ponudbo.

Garaža bo imela dva uvoza in en izvoz. Glavni uvoz in izvoz bosta v pritlični etaži (s štiripasovnice, približno nasproti odcepa za Taverno). Uvoz pa bo možen tudi zgoraj, tako da bodo gostje hotelov lahko raztovorili prtljago in nato avto odpeljali v garažo. V pritličju pa bo tudi avtopralnica.

Sedanja varianta garažne hiše bo investitorja stala DEM 11.000.000, kar je skoraj 20% več od prvotnega osnutka. Zaradi dražjega posega - nastal je zaradi zahtev okolja - se bo tudi tržna cena parkirnega mesta v končni prodaji približala 30.000DEM (po prvotni varianti pa 20.000DEM).

Investitor, projektant, izvajalec del, gradbeni nadzor

V garažno hišo investirajo podjetja iz sistema Metropol Hoteli Portorož. Idejno zasnovo je pripravil Rado Bedene, projektirala pa je Projek-

tiva inženiring iz Pirana s svojimi zunanji sodelavci. Na podlagi razpisa so izvajalski inženiring oddali podjetju Electa d.o.o. iz Ljubljane, za katerega pa dela, poleg lokalnih podjetij (Hidro, IMP...), neposredno izvaja gradbeno podjetje Gradis z Jesenic.

Za finančni inženiring so investitorji vključili Razvojno družbo d.d. iz Ljubljane, ki skrbi za financiranje po terminskem načrtu in za prodajo zgrajenega objekta na trgu. Nadzor nad izvajanjem del pa opravljajo lokalna podjetja: Projektiva inženiring d.o.o. Piran, Elin d.o.o. Portorož in LIZ STIN d.o.o. Portorož.

V garažni hiši bo od 415-ih parkirnih mest 60 v lasti Metropol hotelov, do 200 si jih bo za svoje goste zagotovil Casino, določeno število naj bi predstavljalo javna parkirišča (eventuelno v lasti Občine), ostalo pa bo ponujeno prostemu trgu.

Gradnja

Sama gradnja garažne hiše ozir. priprave na gradnjo se je pričela 15.01.1996. Najprej so bila narejena pripravljalna dela, sledila je priprava začasnih dostopnih poti za hotele in krajane, ki živijo v neposredni bližini ter zapora dela štiripasovnice.

Prava gradnja (ki je vidna vsem) pa se je začela 19.02.1996, ko je zakopal prvi bager. Glavni odvoz zemlje in kopanje gradbene jame bo potekalo do 05.04.1996. Sam izkop bo kar nekaj metrov globlji od končnega nivoja pritličja (zaradi infrastrukturnih napeljav (kanalizacija), nagiba plasti zemlje in temeljev). Skupno bo odpeljanih blizu 75.000m³ zemlje, ki se odvažna na deponijo v Koper. Del zemlje za ponoven zasip pa so odlagali v neposredni bližini (ob Marini).

Sledila bo ponovna vzpostavitev voznih poti proti GH Metropolu in Casinoju, kot tudi dostop za prebivalce Vesne. Betonska konstrukcija bo na koncu pokrita z zemljo in bo parkovno urejena. Tudi oljke, ki so jih zaradi izkopa presadili na začasno lokacijo, bodo ponovno presadili. Ta del gradnje, ki bo dejansko pomenil konec večjih zunanjih gradbenih posegov, se bo končal do konca letošnjega junija. Gradnja pa seveda še ne bo končana. Nadaljevala se bodo dela v notranjosti garažne hiše s postavitvijo prezračevalnega sistema, dvigal, asfaltiranja in postavitvijo cestne signalizacije. V tem času bodo naredili še blagajno, vhodno in izhodno rampo ter avtopralnico.

Zaključek del

Konec gradnje in uradna predaja garažne hiše svojemu namenu bo predvidoma v mesecu septembru. Investitor je želel z gradnjo začeti že prej, da bi jo lahko v celoti zaključil pred turistično sezono. Vendar pa to ni bilo mogoče zaradi nesporazumov, do katerih je prišlo ob občinski zahtevi za plačilo komunalnega prispevka za podzemna parkirna mesta. Ta znaša skoraj 1.600.000DEM. Paradoks je v temu, da občina tega prispevka v primeru gradnje parkirišč na zunanjih površinah ne bi zaračunala.

Pripravila: Rado Bedene in Tomi Brezovec

PORTOROŽU ZAUPAJO

Republiška kinološka zveza je Kinološkemu društvu Portorožu zaupala organizacijo in izvedbo velike mednarodne prireditve v okviru ALPE-ADRIA - športnega tekmovanja v agility-ju ter razstavo avtohtone pasme kraških ovčarjev in avtohtonih istrskih goničev.

Razstava psov pasme kraških ovčarjev in avtohtonih istrskih goničev bo 04. maja

letos, športno tekmovanje v AGILITY-ju pa 13. julija tega leta.

In kako sprejemajo tolikšno zaupanje Republiške kinološke zveze v portoroškem Kinološkem društvu? Prav gotovo se priznanja člani vsekakor veselijo, skrbi pa jih velika odgovornost pred javnostjo, predvsem pa velike finančne obremenitve, ki presegaajo sposobnosti društva.

Kinološke prireditve, ki so zaupane društvu in so mednarodnega pomena, so prav gotovo zanimive za popestritev turističnega utripa kraja, kot je Portorož. Zato v Kinološkem društvu Portorož upravičeno računajo na pomoč turističnega in drugega gospodarstva v občini kakor tudi Občine Piran.

SEMERTJA PO PORTOROŽU

INVESTICIJE HOTELOV PALACE

Hoteli Palace se zadnje leto trudijo svojim gostom ponuditi kaj več od običajne postelje in hrane. Pravkar zaključujejo obnovo hotela Apollo, v katerem so uredili novo recepcijo in restavracijo s 180 sedeži, tako da bo lahko posloval kot hotelček z zaključeno ponudbo. Povezali so ga tudi s Termami, urejajo pa tudi okolico pred njegovim vhom, ki bo potem bolj zelena. Bolj zeleno naj bi bilo odslej tudi pred Grand Hotelom Palace, kjer raste nova zelenica z vodomatom. Obnova Apolla je stala investitorja milijon mark, zelenica pred vhom GH Palaca pa sto tisoč - oboje bo nared do velike noči. Glavni zalogaj - širitev Term (z izgradnjo rekreacijsko-terapevtskega kompleksa pokritih bazenov s termalno vodo iz nove vrtine) pa še poteka. Novi bazen, ki bo lahko sprejel do 1000 kopalcev, bo zelo razgibanih oblik, dodatno privlačnost pa mu bodo dajali umetni slapovi, otoki... Z boljšo ponudbo se trudijo Hoteli Palace podaljšati sezono skozi vse leto. Obnovo Term ocenjujejo na 5 milijonov mark. (L.S.Z.)

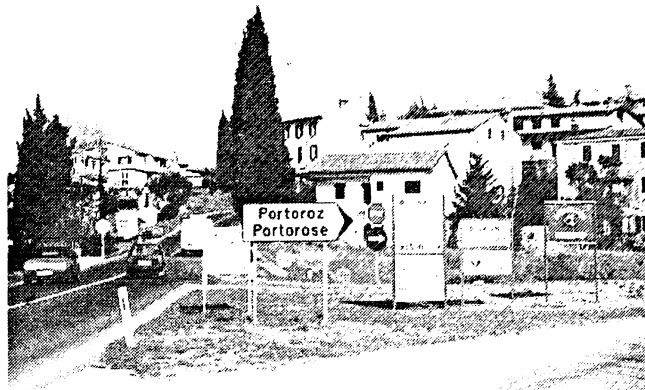
DNEVI MADŽARSKE KUHINJE IN FOLKLORE V PORTOROŽU

V želji, da bi popestrili dogajanje v Portorožu in da bi domačim prebivalcem približali kulinarične dobrote, glasbo in folkloro nekaterih tujih dežel, so Hoteli Palace povabili k nam mednarodno restavracijo "Karpattia" iz Budimpešte. Tako potekajo v restavraciji Ljubljana Dnevi madžarske kuhinje in folklore (od 26. do 30. marca, vsak dan od 19. do 01. ure), kjer lahko poskusite najbolj tradicionalne madžarske jedi in znana madžarska vina, pa tudi znani digestivi "Zwack Unicum", marelično žganje... vse ob izvirni madžarski in ciganski glasbi; plesni pari pa bodo predstavili madžarske folklorne in temperamentne ciganske plese.

Ribe umirajo, mar ne? - Park pred starim hotelom Palace je občina z odlokom razglasila za spomenik oblikovane narave in je zato tudi zaščiten. A v zadnjem času zanj nihče ne skrbi. Tako se je pač zgodilo, da smo nekega marčevskega dne v ribniku sredi parka naleteli na poginjene ribe. Bo kdo začel biti plat zvona ali pa bomo dopustili, da park - vsem na ožeh in ob vseh mogočih zaščitah na papirjih - umre? (Foto in tekst: L.S.Z.)

IZ SOSEDNJE LUCIJE

Bombandiranje z informacijami doseže nasprotni učinek od želenega - Voznik, ki skozi Lucijo pelje po regionalni cesti Pula - Koper, naleti pri odcepu za Portorož takšen gozd reklamno/informativnih tabel, da zlohka spregleda kažipot za Portorož (glej fotografijo!). Bi kazalo na tej občestni zelenici končno narediti red?

NOVA PREDSEDNICA RDEČEGA KRIŽA V LUCIJI

Pred kratkim je umrla gospa **Gizela Kocmut**, ki je bila tudi predsednica krajevnega odbora Rdečega križa Lucija. V četrtek, 21.3. je odbor za novo predsednico izvolil gospo **Vesno Šušteršič**. Kot nova članica odbora se jim je pridružila še gospa **Ana VUK** (druge članice so še: **Sonja DEVIČ**, **Zvonka FIRM**, **Barbara MURGEC**, **Breda FERŠ** in **Martina FUJAN**).

LUTKOVNA IGRICA "KJE SI BRATEC BULAR"

na srečanju otroških gledaliških in lutkovnih skupin

Zveza kulturnih organizacij Koper je priredila 25. in 26. marca v gledališču, Koper in po nekaterih obalnih šolah nastope lutkovnih in gledaliških skupin iz vrtcev in osnovnih šol.

Lutkovna skupina iz vrtca Lucija, poimenovana DOBRA VOLJA JE NAJBOLJA, je tokrat ponovila svojo uspešno KJE SI BRATEC BULAR, ki je požela veliko zadovoljstva in navdušenja med malimi in mladimi gledalci.

B.M.

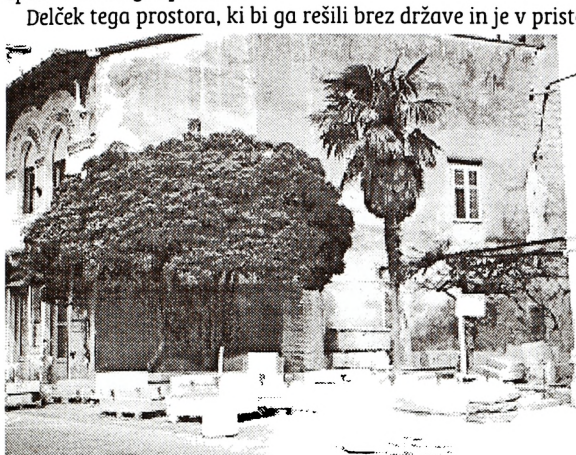
Na sliki lutkovna skupina Dobra volja je najboljša dopolnjena z močmi iz priprave na šolo v lutkovni igrici **PADAMO, PADAMO BELE SNEŽINKE**, s katero je večkrat pričarala toplino v mrzli zimski čas.

ELEGIJA PARKU

Človeško okolje je prostor, v katerem živimo bolj ali manj srečno. Lepo bi bilo, ko bi bil ta prostor tudi opremljen tako, kot si želimo. Toda tu se zgodba o srečnih ljudeh konča. S tem prostorom nimamo nič skupnega, razen da v njem živimo. Približno tako kot v nekem rezervatu.

S tem prostorom, našim življenjskim okoljem, upravlja država in lokalna politika. Država ne ukrepa proti črnim gradnjam, država dovoljuje pozidavo Fiese, država ne prisluhne potrebam tega prostora in noče pomagati ljudem, ki smo ta naš prostor morali varovati in spoštovati dolgih petdeset let.

Delček tega prostora, ki bi ga rešili brez države in je v pristojnosti lokalnih oblasti, pa uničujejo lokalni politiki patrioti. Vsak se bojuje le za svoj lokalni patriotski svetniški sij, požvižga pa se na želje in potrebe svojih volilnih ovčkov. Podpišemo lahko še tisoč listin AGENDA 21 (podpisana je bila v Riu de Janeiru leta 1992), pa na državnem ali lokalnem nivoju ne bo načrtovanega nič - nič dlje kot do naslednjih volitev in ne bo trajnejših odločitev za razvoj naše lepe dežele. Vsak pač mrzlično koplje le za trenutno volilno potrebo in za svojo korist.

Vsi poznamo v našem starodavnem mestu majhen park, ki je služil ob sončnih dneh ostarelim krajanom za nekak Hyde Park in gretje prezebljenih kosti, psom in mačkam za zakop iztrebkov, ponoči zaljubljenim za ogrevanje. Krajevna skupnost Piran ga je vsaj za trenutek nekoč iztrgala z zobu časa in je z otroci Pirana poslikala njegove stene. Odziv okolice in obiskovalcev je bil pozitiven. Skromnost je lahko tudi lepa in KS Piran je sklenila, da v tej smeri nadaljuje.

Zaprosila je takratni izvršni svet in galerijo Piran, naj ji pri zamisli pomagata. Prvi naj bi krajevni skupnosti park oddal v upravljanje, druga pa naj bi s kakšno manjšo plastiko in nasveti obogatila parkovo površino. Piranska Krajevna skupnost pa bi s pokrovitelji dodala še potrebno opremo, saj je poznala potrebe rednih uporabnikov parka (vzeli bi le pse in mačke). Tako bi si prostor, umetnost ter človečnost podali roke. Zaradi tega so celo sklicali sestanek, na katerem je ideja KS ob mnogih besedah postala banalnost. Občinski izvršni svet je krajevno skupnost potem obvestil, da za to ni pristojna, da skratka iz tega ne bo nič. Preteklo je precej let. Krajanji so se še naprej gredli na klopeh, ki so bile iz leta v leto bolj neuporabne, park pa vse bolj žalosten, kot so žalostno izgledale sključene postave ogrevajočih in čakajočih na odhod iz rezervata.

REŠITVE NI?

Prišli so delavci in razdejali park. Povprašali so jih ljudje, ali bodo uničili tudi drevje. Pa so jih pomirili rekoč, da bo park potem še lepši, še bolj namenjen ljudem. Toda, bo res tako? Kot kaže, bo strokovno park res na visoki evropski ravni - toda vprašanje je - na ravni katere Evrope?!

Evrope, ki nikdar ne upošteva človeka ali EVROPE, ki ga upošteva.

Kuža in muca ne bosta zavila v park. Zaljubljenim, še vedno vročim po krvi, bo kamen v pomoč, saj bo hladil njih "sangue bollente". Nam, ljudem vsakdanjika v rezervatu, so vzeli dokaj pomemben prostor. Prostor tistih med nami, ki so jim spili toploto iz krvi vsemogočni aparati dežele na sončni strani Alp. Ki so nas z lažmi dotolkli lokalni politikantje in še kdo. To je bil posvečeni kraj odhajajočih iz rezervata. Hyde Park tistih, ki so javno nemočni molčali. To je bil njihov prostor, kjer so srkali vase poslednjo energijo, ki je še zastoj. Tisto za naslednji dan. To je bil za marsikoga zadnji nastop v javnosti, zadnji pozdrav dnevu.

Prostor je oplemeniten in Evropa se ga ne bo sramovala.

Toda, kot vedno, pozabili ste na človeka!

Za vse, ki bomo tako ali drugače nekoč odšli.

Rudi Mraz

Z DRUGE STRANI

9. marca so se spet odprla vrata likovne galerije Casinò, v kateri razstavlja slikar Azad Karim, ki je svoja dela v mešani tehniki poimenoval "Sporočila z druge strani".

In prav zares - z druge strani prihajajo skoraj pravilne živopisane podobe (kot bi jih utrgali iz Tisoč in ene noči) tega 1954. leta v Iraku rojenega umetnika, ki je po končanem šolanju v Ljubljani ostal pri nas.

ABC

Agenda 21 je šiba Ria,
Aerodrom polit'ke greh,
Avditorij skavt je večni,
Akvarij je piranski cvet.

Bernardin svetnikov mora,
Boa je za čoln vez,
Bogdan s pajkom nas preganja,
Benko za trg je trda pest.

Cerkev stolna je nad nami,
Center vsega je župan,
Cvek slikar je iz Pirana,
Centralizem stvar je strank.

Časar komunalno vzgaja,
Čik je čar piranskih ul'c,
Čakaj, kdor na občino poda se,
Čuk straši ponoči nas.

Drolc varuje nas v Piranu,
Divjakom trese se korak,
Dodič pustil je zelene,
Droga še pakira sol.

Elegantna je elipsa,
Enkrat en še roštilj,
Elerji so vas nad Kprom,
Enfant terrible Zorman naš.

Franko je občinski bog,
Figarola hrib piranski,
Fortin oznanja konec punte,
Fatorič turizma vest.

Golob je vrsta morske ribe,
Grmovje skriva kak poseg,
Goriška ul'ca je v Piranu,
Gostilne so občinski vir.

Hoteli so v lastninski travmi,
Holding finta za vse vprek,
Hrastnik dom ima v Piranu,
Hrvatska morski je mejaš.

Istrija je naša zemlja,
Istrabenz za pleh je hram,
Izola sosed Piranu,
Igllica strah angudel.

Jovo naš za šah je maček,
Jadran bil nekoč je tud naš,
Juh dr. občinskega je sveta,
Jezero v Fiesi golta blat.

Krajinski park Strunjan postaja,
Krog nad Sečovljami leži,
Kidrič izgubil je nabrežje,
Križan morda garažo da.

Lipušček zeleno gleda,
Lobizem je pri nas doma,

PIRANSKE SELITVE

Larfa rekvizit je dneva,
Luka urejen pristan.

Mesto je arhiv dobilo,
Mestna hiša nov omet,
Metropol garažo dela,
Miško še nateže meh.

Nanos se je zopet selil,
Nadzorni Pajek je organ,
Nered občinska žaloigra,
Navdih svetnikov želja vseh.

Odllok, odloka je odloku,
Oljka je drevo oliv,
Orada riba za dogodek,
Orakelj znamenje boga.

Portorožan je vest dogodkov,
Pandolo je mase šport,
Punta je le vrh konice,
Promet Pirančanov je zlo.

Radojkovič je svetovalec,
Ruleta je državni žulj,
Rugelj obalni pas rešuje,
Raštel pobočja majhen del.

Sambi nam riše in zabava,
Smeti nam Jančar uredi,
Splošna čist je iz spomina,
Srečo 3x3 nam da.

Šraml je pač fant od fare,
Šola gaj si zdaj ureja,
Šport utrdil si je vrste,
Šur je ribica za čvrste.

Tartini še je sredi trga,
Teat'r pa v njemu miši,
Trdnjavski zid čas nam razjeda,
Turizmu še ni slava peta.

Utrdite pot do Fiese,
Um zbistri naj se mislečim,
Ulov bo cipljev mir duhovom,
Union gre z ribolovom.

Vela jadro je po naše,
Vila Rok je že v pozabi,
Voda morska sol nam daje,
Val za valom valovanje.

ZLSD umik opravi,
Zeleni nov imajo štab,
Zabloda miselni delikt je,
Zahod je sonca rojstva dne.

Županstvo je obrat države,
Žebelj za čoln je obliž,
Žganci so gorenjska hrana,
Življenje pa teater naš.

Rudi Mraz

Bum!
Pošta se seli v kovino, kovina gre v bivšo športno trgovino polno "cunjic" in "cunjice" gredo v bivši turistični market, ki je bil nerentabilen.

Bravo!
Upam, da ne bo "kdo" napisal novinarsko shriljvko o izumiranju Pirana.
Biš!

To ni izumiranje Pirana, marveč pametne rošade, pomembne za mesto.
Seveda bo morala kovina malo preoblikovati svoj program in mestu na primer ponuditi program "naredi si sam".

Tudi trgovina s "cunjicami" z zamenjavo prostora še ni postala tisto pravo in jo kaj lahko doleti usoda turističnega marketa, ki je ob odprtju napovedoval marsikaj, a je prav kmalu postal podoben drugim marketom.

Prihajam do zaključka, da se stvari v Piranu le počasi prevračajo na bolje - kljub poizkusom posameznikov Piran prikazati kot mesto, ki je tik pred smrtjo.

Piran je tisto pravo. Le tisti, ki nam vladajo, tega ne zmorejo doumeti, ali pa tega nočejo, a prišli bodo tisti, ki to zmorejo in hočejo.

Vaš NONO

* cunjice (beri: oblačila, op. Portorožana)

TOČKE

Klub poslancev občinske LDS daje pobudo o vrnitvi otroške ambulante v mesto Piran in ugotavlja (eureka!), da je mesto Piran brez otroške ambulante. Kakšno sprenevedanje.

Tudi svetniško naročilo strokovnim službam naše občine, naj ugotove, zakaj se je to zgodilo, je sprenevedanje brez primere.

Otroško ambulanto so namreč iz Pirana spravile prav one - občinske strokovne službe - na priporočilo države in strokovnega mnenja vodstva zdravstva v občini ("najtežji" argument je bila rampa pred mestom).

KS Piran je takrat edina zahtevala, da mora ambulanta v Piranu ostati. Uprli smo se birokratskemu stroju - z dokazovanjem potreb mesta, šol, "prebivalstva", ki v sezoni poraste za dvakrat, z vračanjem gimnazije - vse je govorilo v prid ambulante za otroke. Najprej so nas prepričevali, da se zdravstvo lahko okrepi le z združevanjem (saj veste, denarja je vse manj). Ker to ni zaleglo, so nam nežno grozili in opozarjali na propad zdravstva. Nakar je vse potihnilo in v tej tišini so nam izpraznili zdravstveni dom.

Zdravstveni dom, ki smo ga zgradili krajani in se zanj tudi borili.
Nikjer v svetu, niti v španskem primeru, ni toliko ignorance, sprenevedanja in neodgovornosti do bodočih rodov. Do rodov, ki so "vsakega" naroda zaklad.

ZGODILO SE JE, KER SO TAKRAT POTREBOVALI TOČKE IN DOGAJA SE DANES, KER ZOPET POTREBUJEJO TOČKE.

Zdravstveno ambulanto za otroke zahtevamo nazaj, ker ste nam jo vzeli brez našega dovoljenja.
Ali pa bo to storila nesreča, za katero boste odgovorni vi.

Rudi Mraz

na Prešernovem nabrežju v Piranu

Tel.: 066/747-101,

747-102, 747-122

Fax: 066/747-100

Restavracija Pavel Piran sodi med redka gostišča, v katera se radi vračajo mnogi gostje. Slovijo po izredno dobro pripravljenih darovih morja. Sicer pa vam iz bogate mednarodne kuhinje ponujajo: ribe, rakovice, jastoge, raroge, školjke, škampov cocktail, ribjo rižoto, tartufe, livadski biftek, specialitete na žaru. Odlična odprta in buteljčna vina.
Za obisk se priporočajo.

kavarna
GALERIJA

Tartini

Tel.: 74-063

Kavarna Tartini v Piranu
vam nudi sladice, frappeje
in koktejle, posebno
izbiro kav in veliko
ponudbo drugih pijač.

SEČOVLJE - KOŠTA SE PREBUJA IZ ZIMSKEGA SPANJA

Šoli v Sečovljah, osnovna šola s slovenskim in osnovna šola z italijanskim učnim jezikom, bosta končno dobili telovadnico in najnujnejše dodatne prostore, ki so potrebni za nemoten potek učnega programa.

Prenova šolskih objektov in gradnja telovadnice v Sečovljah sta že vrsto let nujno potrebni. Vendar pa tega ni bilo mogoče uresničiti, ker do pred kratkim na celotnem območju sečoveljske doline ni bila napeljana kanalizacija.

Lani pa je občini po daljšem prizadevanju končno uspelo strokovno rešiti in sprejeti sistem odvajanja in čiščenja komunalnih odplak za naselji Sečovlje in Dragonjo. Tako se je prižgala zelena luč za pričetek prenove šol in gradnjo telovadnice v Sečovljah. Sprejeti zazidalni načrt (ZN) Sečovlje - Košta (leta 1984) žal ni v celoti upošteval vseh potreb sečoveljskih šol. Pravzaprav se je v predšolski in šolski vzgoji od takrat marsikaj spremenilo. Do leta 1999 je na primer potrebno preiti na devetletno osnovno šolanje ter uvesti sodobne metode dela in poučevanja na področju računalništva, multimedijev, tehničnega pouka in pouka gospodinjstva. Osnovna šola Sečovlje je bila zaradi pomanjkanja prostorov vedno okrnjena in je bila prisiljena, da si je zaradi potrebnih sprememb programov pomagala z najrazličnejšimi improvizacijami, kar pa ni mogoče vleči v nedogled. Obe šoli, slovenska in italijanska, sta imeli telesno vzgojo le na asfaltirani ploščadi za šolo (kolikor so to vremenske prilike sploh dopuščale). Vse to je bil vzrok za spremembo zazidalnega načrta iz leta '84, ki se omejuje na adaptacijo šolskega kompleksa, za kar so idejni projekti že narejeni. (Ministrstvo za šolstvo in šport pa je že tudi dalo svoj "blagoslov").

Po osnovnem zazidalnem načrtu Sečovlje - Košta (tistem sprejetem v letu 1984 - Ur. objave št. 31/84) je bila predvidena v pretežni meri individualna stanovanjska zazidava, dozidava zdravstvenega doma, dozidava šole in vrta, obrtni servis, agrocenter in drugo. Ker ni bilo urejene kanalizacije, pa niso bili mogoči niti najmanjši posegi. Predvidoma pa naj bi prve lopate za novo kanalizacijo zakopali že letos jeseni - kar pomeni, da bo pozidava tega območja postopoma lahko pričela. Javna obravnava spremembe ZN Sečovlje - Košta se zaključuje 27. marca, aprila pa naj bi svetniki dopolnjeni osnutek obravnavali ter tudi sprejeli.

Nataša Umek

NIMM d.o.o.
Podjetje za gradbene storitve
in inženiring
Obala 55, 66320 Portorož

Mobitel: 0609/618-541
Tel.: 066/746-920
Fax: 066/746-922

OBČINSKI SVET JE ODLOK O PRIOBALNEM PASU IN KONCESIJAH SOGLASNO SPREJEL

Čeprav je bil odlok o priobalnem pasu in koncesijah v občinskem svetu soglasno sprejet, so nekateri svetniki iz ZLSD zoper odlok precej močno nasprotovali. Dokazovali so, da je odlok preuranjen, ker da država še ni sprejela nove zakonodaje za to področje in da je zato treba počakati nanjo, češ da bo sicer odlok protiustaven. Tako je svetnik Luciano Milok v isti sapi, ko je dvignil roko za odlok, hkrati izjavil, da bodo zoper akt sprožili ustavni spor!!? Se morda kdo boji javnega mnenja, dejansko pa ščiti dosedanji neurejeni režim obale, ki zasebnemu kapitalu najbolj ustreza?

Avtorji odloka se nismo odločili za politiko "čakanja na državo", saj v tem primeru sploh ne gre samo za odlok. **Gre tudi za decentralizacijo**, česar pa se ne dokazuje zgolj z besedami ampak z dejanji! Z odlokom smo želeli predvsem zaščititi javni interes občanov: v priobalnem pasu odslej nihče ne bo sme ovirati prostega gibanja ljudi za sprehode, šport, rekreacijo in počitek. Ljudje imamo namreč pravico se neovirano in brezskrbno sprehajati po morski obali, zato bodo morali na primer tudi lastniki psov voditi svoje ljubljence na vrvici. Na morski obali naj ne bi bilo več nobenih pregrad ali zapor. Kjer so pa ograje neizogibne (če sploh so kje?), bodo morale biti usklajene z naravnim ambientom. Odlok še zahteva izdelavo celostne podobe naše riviere, ki se navdihuje pri mediteranskem stilu. **Po odloku so vse plaže javne: za red, urnik, ceno vstopnin, itd. bo skrbel župan kot izvršilni organ občine. Odlok predvideva, da je dejanski pravni "gospodar" priobalnega pasu občina in ne država.**

Priobalni pas zajema obalno zemljišče od morske vodne linije v širino najmanj 10 m oziroma kot je to po naravni konfiguraciji obale mogoče. Začenja se na rtu Ronek na meji z izolsko občino in se konča na slovensko hrvaški meji. V Portorožu je na primer naravna meja priobalnega pasu obalna cesta Piran - Lucija. V priobalni pas so zajeta tudi vsa zavarovana območja kot so krajinski park Sečoveljske doline, Strunjanske soline, jezera v Fiesi itd.

Želimo, da bi se dosedanje sporne relacije s podjetji, ki so neupravičeno dobila določene dele morske obale v 99 letni najem, s čimer se je želelo omejiti javno rabo obale, rešile sporazumno. Da bi torej skupaj - tako zasebni kot javni interes - našla vsak svoj življenjski prostor na soncu. To je po odloku možno uresničiti na podlagi koncesijskih pogodb. Ali bo občina odslej res dober gospodar obale in ali bo odlok v celoti uveljavljen, bo odvisno od župana kot izvršilnega dela lokalne samouprave. Občinski svet je svoje delo opravil s sprejemom odloka.

Če pa tega odloka ne bi želeli ali hoteli v praksi uveljaviti, bomo seveda za zaščito javnega interesa naših krajanov nadaljevali z delom. Pred vrati so namreč volitve v Državni zbor. Bomo pač poskrbeli za tak zakon, ki bo javni interes zavaroval še bolj, kot je bilo to mogoče urediti z odlokom o priobalnem pasu!

mag. Josip Rugelj

SOŽALJE

Po dolgotrajni hudi bolezni je umrla **Norina PRINČIČ** iz Portoroža. Ob tej nenadomestljivi izgubi izražamo najgloblje sožalje njeni družini - KS Portorož.

TARTINIJEV SPOMENIK STOJI V PIRANU 100 LET

Giuseppe Tartini se je rodil v Piranu 8. aprila 1692. Bil je skladatelj, violinist, glasbeni pedagog in teoretik. Napisal je čez 300 glasbenih del, predvsem sonat in koncertov, ter nekaj del iz glasbene teorije. Poleg glasbe se je ukvarjal še s fiziko, filozofijo, predvsem pa matematiko.

Na svojega rojaka, tega velikega glasbenika in virtuozu, so bili Pirančani zelo ponosni. Tako so se mu hoteli ob dvestoletnici rojstva (1892) še posebno oddolžiti in ga počastiti. Na veliko proslavo so se v Piranu začeli pripravljati že leta 1888. Imenovali so petnajstčlanski odbor za pripravo praznovanja obletnice rojstva Giuseppa Tartinija. Med člani odbora so bili tudi ugledni Pirančani kot prof. Domenico Vatta, grof Stefano Rota (arhivar) in drugi. V ta odbor so tudi nekatera italijanska mesta imenovala svoje zastopnike oziroma člane. Na občinski seji so sklenili, da se aprila leta 1892 v počastitev dvestote obletnice rojstva Giuseppa Tartinija v Piranu priredi veliko praznovanje (slavje) z bogatim kulturnim programom. Za koordinatorja pripravljalnega odbora je bil imenovan takratni piranski župan Domenico Fragiacomu. Poleg kulturnih in drugih prireditev so Pirančani načrtovali tudi postavitev spomenika slavnemu mojstru. Izdelavo spomenika oziroma kipa so naročili beneškemu kiparju Antoniu Dal Zottu. Na občinski seji 21. marca 1891. je predsedujoči seznanil prisotne, da dela Tartinijevega spomenika dobro "napredujejo" in da je denar za spomenik zagotovljen, ni znano pa koliko. Dejal je, da

stroški ne bodo preseгли načrtovanih. Vsekakor je moral biti spomenik drag, saj so Pirančani zbirali denar tudi drugod. Tako je npr. občina Koper prispevala za spomenik 200 florinov denarja.

Napočilo je leto 1892, vendar Tartinijev spomenik še ni bil nared in mandrač nezaseden.

Na 2. občinski seji aprila leta 1893 je predsednik povedal, da bodo morali praznovanje otvoritve spomenika verjetno preložiti na naslednje leto, ker je kipar Dal Zotto sporočil, da kipa v tistem letu ne bo utegnil dokončati. Na 8. občinski seji je Odbor Tartini, kot se je na kratko imenoval, sporočil, da bo kip stal na trgu, ki se bo potem, ko bo mandrač zasut tudi imenoval po Tartiniju. Leta 1894 so zasuli mandrač (notranje pristanišče). Kipar Dal Zotto je prišel v Piran in določil temelje spomenika oziroma kraj kjer bo spomenik stal. Kiparska dela so se namreč precej zavlekla.

Na 6. piranski občinski seji 30. maja 1896 je predsednik Odbora Tartini sporočil, da bo praznovanje in odkritje Tartinijevega spomenika 2. avgusta (tistega leta). Tako se je osrednje praznovanje dvestote obletnice rojstva Tartinija in odkritje spomenika za-

vleklo za štiri leta. Ob tej priložnosti so izdali več knjig, brošur, letakov, spominskih kovinskih obeskov... istrski glasbenik Antonio Smareglia pa je ob tej priložnosti napisal Himno Tartiniju za zbor in godbo na pihala.

Prireditve ali bolje rečeno dan, ko so v Piranu odkrili spomenik Tartiniju pa je potekal tako:

- ob 6.00 budnica z godbo na pihala
- od 8.00 do 11.00 sprejem povabljenecv, gostov
- ob 11.00 zbor tujih predstavnikov
- ob 11.30 sprejem zanje
- ob 12.00 odkritje spomenika in himna Istri (Giorgieri) v izvedbi osmih godb na pihala, izročitev spomenika mestu, himna Tartiniju (Smareglia) v izvedbi 200-članskega pevskega zbora in dveh godb na pihala, nato pohod godb na pihala po mestnih ulicah
- ob 14.00 uradna pogostitev
- od 16.00 do 20.00 koncerti godb na pihala po piranskih trgih
- ob 20.30 ognjemet, razsvetljava mesta z beneškimi lampiončki, električnimi lučmi in plavajočimi lučkami na morju

Alberto Pucer

Marjeta Stegel:

SVETI PETER

(2. Nadaljevanje)

Praznik Svetega Petra

Najpomembnejši dogodek v vasi je bil cerkveni praznik Svetega Petra, ki so ga praznovali vsako leto 26. junija. Nanj so se vaščani pripravljali tudi po dva dni: imeli so dva plesa, igrali pa so predvsem glasbeniki s Kaštela. Na sam praznik je po vasi potekala procesija. Štirje fantje v rdečih cerkvenih oblačilih so nosili kip svetega Petra, župnik pa je nosil križ. Ljudje so hodili za procesijo in peli ("kantali") pesem v čast svojemu zavetniku - svetemu Petru. Mašo so imenovali "kantana maša", ker so jo v glavnem peli udeleženci procesije ("pročešjon").

Dnevi "dišpetov"

Ta običaj - nagajanje drugim vaščanom - se je bil zakoreninil predvsem med fanti. V nekaterih dnevih v mesecu maju so le-ti lahko zganjali norčije na račun drugih vaščanov. Tega jim nihče ni prehudo zameril. Tak je bil pač običaj. Tako so jo na primer nekoč zagodli nekemu kmetu, ki se je zvečer pripravljal na pot v Koper. Osedlal je svojo "mušo" in potem odšel spat. Fantje so ponoči prišli v njegovo "štalo" (hlev) - ni bilo navade, da bi jo zaklepali - in "mušo" odvedli v potok Lokvo, ki je bil prazen, ker so ga vaščani enkrat letno očistili. Naslednje jutro je gospodar prekinjajoč iskal žival. Ko jo je končno našel, je moral poklicati sosede, da so mu jo pomagali spraviti ven. Drugi tak dogodek se je zgodil nekemu ošabnemu, premožnemu kmetu. WC-jev takrat še ni bilo in v te namene so uporabljali nekakšne

posode. Ko je šel torej zvečer gospodar in družina spat, so fantje prišli po stopnicah ("škalah") na "balandur" in tam pustili to (najbrž polno) posodo.

Poroke

Te so trajale po dva dni: prvi dan je bila "fešta" pri "novici" (nevesti), naslednji dan pa pri "novicu" (ženinu). Imeli so ples, kamor so lahko prišli vaščani in drugi radovedneži, čez nekaj dni pa sta ženin in nevesta začela obiskovati sorodstvo. Navada je bila, da mlado-poročenca vsak z nečim obdari.

Pogrebi

Vsaka vas je imela svoj "cimiter" (pokopališče). Imeli so, kot drugod, pogrebno mašo in "veljo" (nekakšno častno stražo pri pokojniku ponoči). Grob so kopal vaščani sami po pravilu: "Danes ti meni, jutri mogoče jaz tebi," kar se je po vaseh obdržalo do dandanes. Mežnar je ob pogrebni maši - kot za vsako mašo - zvonil zastonj, vendar pa so ga svojci rajnega plačali (najpogosteje s koruzo oz. pšenico, le redko z denarjem).

Čebelarstvo

S čebelarstvom so se ukvarjali predvsem v osemdesetih letih 19. stoletja. V te namene so na poljih imeli navzdol obrnjene brente, v rob so izžgali odprtino za prehod čebel. Kasneje so čebelarstvo opustili, ker ni bilo več donosno.

(Zapisano v Padni 1957, TZ Etn. odd. PM KP (Poberaj) - povzela)

KREKOVA BANKA d.d.

POSLOVNA ENOTA KOPER

**Delovni čas od ponedeljka do petka
Od 9.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.30**

Ponujamo vam vrsto možnosti:

- za občane:

ugodne oblike varčevanja in
najetje posojil

- za obrtnike in podjetja:

vodenje vpoglednih in depozitnih
sredstev, različne oblike
kreditiranja, garancije in
poslovanje s tujino

OBIŠČITE NAS V PE KOPER

Ulica Zore Perello Godina 2
(Zeleni Park)
tel.: 392-311, 392-312

PLACEBO ALI NAMIŠLJENI UČINEK AKUPUNKTURE

**Akupunktura je del tradicionalne kitajske medicine, ki je -
viharnim zgodovinskim časom in sodobnemu razvoju medicine
in znanosti navkljub - uspela obdržati dosednji prestiž med
terapevtskimi metodami.**

Provokativni naslov (akupunktura kot placebo efekt) sem postavila zato, ker se še zmeraj - celo med zdravniki - najdejo nejeverni Tomaži, ki dvomijo o njeni uspešnosti. Nanizala pa bom le nekaj primerov, kjer pozitivnega rezultata zdravljenja z akupunkturo ni mogoče pripisati njenemu učinkovanju na človekovo duševnost. Tako je na primer ugotovljeno, da se alergična obolenja pri otrocih v resnici večkrat

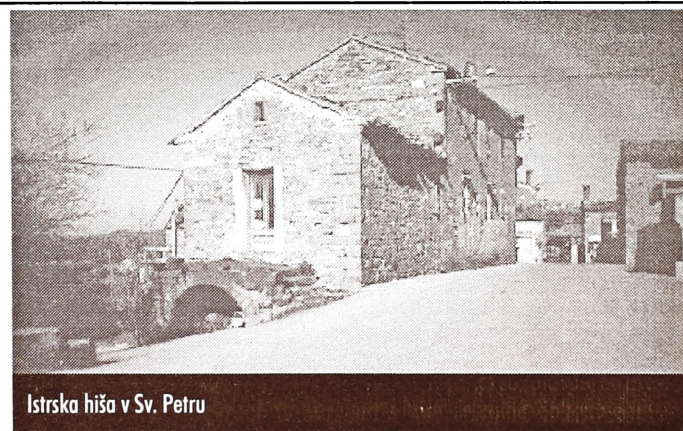

poslabšajo pod vplivom psihičnih stresov. V Termah pa smo doslej zaradi raznih alergij zdravili otroke vse od osmih mesecev starosti dalje. Zdravili smo jih z akupunkturno elektrostimulacijo akupunkturnih točk ali pa z iglicami. Če ostanemo pri otrocih: nočno močenje postelje (lulanje v posteljo) je hud problem za vso družino. Pri tej težavi so uspehi z

igلامي izjemni. Da postane po akupunkturni terapiji otrok suh je nemogoče pripisovati zgolj njegovemu strahu pred akupunkturnimi iglami. Hitre učinke akupunkturo pa lahko še lažje dokazujemo pri odraslih - še posebej pri akutnih bolečinah v ramenih, vratu ali rihu. V večini primerov je izboljšanje takojšnje (česar ne dosežemo niti s FTH ali z injekcijami). Primerov, ko je ozdravitev nastopila izključno zaradi zdravljenja z akupunkturo, je še veliko. Vendar pa učinkovitosti akupunkturo pravzaprav ni več potrebno potrjevati.

Igle in ostale tehnike akupunkturo so v večjih rokah izobraženega akupunkturnologa lahko velik doprinos k psihofizičnemu zdravju ljudi.

dr. Malc Mirana

Istrska hiša v Sv. Petru

☞ po etnologu Igorju Preslu.)

Napajališče za živino: "kali" ali "puči" (voda od nalivov)

V vasi danes takorekoč ne vidimo več živine, zato tudi kalov več ne čistijo. Obrasli so s travo in grmovjem. Še dandanes pa se je obdržalo za kraj, kjer je bilo nekoč napajališče, ledinsko ime Nad kalom. Zbiralnik vode je speljan iz izvira Lokve. Zgradili so ga že pred prvo svetovno vojno. Poleti so prihajali po vodo tudi iz drugih zaselkov in na vodo čakali v vrsti. Manjše količine vode so si lahko natočili ne da bi čakali le, če so s sabo prinesli "bukaletu" (nekakšna lončena majolika), ki je držala po 5, večje pa tudi po 10 litrov - za potrebe gospodinjstva. Izviru Lokve pravijo tudi "beveraj". Tja so ženske hodile po vodo z golidom. Te večje posode polne vode so nosile na glavi, ali pa so prale kar tam.

Sveti Peter je znan tudi po mnogih vodnih izvirih: od zaselka Sv. Duh do Špehov jih je najmanj deset. Zato so seveda nastajale številne "šterne" oziroma vodnjaki. Ženske z Letišč (Sikurji) so hodile po vodo k "Žlebu" (hudourniku), ki se nahaja med Sikurji in Pod bando.

Izvir Lokva pa je bil tudi zbirališče zaljubljenecov, o čemer priča tudi pesem:

Oj, mati pošljite me po vodo,
ker na Lokvi me čaka moj dragi.
(Povedala Marija Guzič, aprila 85
povzela po I. Preslu - etnologu)

se nadaljuje

SPOMLADANSKO ČIŠČENJE IN UREJANJE OKOLJA

**Akcija Turistične zveze Slovenije poteka v sklopu projekta
"Moja dežela - lepa, urejena in čista."**

**"PREBIVALCI SLOVENIJE, POMETIMO PRED SVOJIM PRAGOM -
TAM SE ZAČENJA NAŠA DEŽELA!" je slogan te akcije.**

Turistično društvo Portorož poziva vse občane, podjetja in druge, da

se vključijo v to vseslovensko akcijo in počistijo in uredijo okolico svojih domov, podjetij in ustanov.

Vabimo vse tiste, ki se boste odzvali akciji, da o tem poročate Turističnemu društvu Portorož. (Naslov: Obala 16, tel.&fax: 73 070).

Tiste, ki boste na ta način prispevali k večji urejenosti našega kraja in občine, bo "Turistična patrolja" uvrstila v tekmovanje za "Zlato vrtnico" in pohvale TD za urejeno okolico.

Dopo il concerto di dicembre abbiamo avuto il piacere di avere in Casa Tartini i giovani musicisti di Pirano, guidati dai maestri Martin e Ženja Konjajev.

Oltre ai ragazzi che si sono esibiti per la prima volta sabato ce ne sono stati di nuovi, ad esempio una bambina che ha iniziato a suonare da poco, solo da una settimana.

Come ospiti abbiamo avuto il gruppo SUNO BAND, del progetto stimoliamo la creatività nei ragazzi dotati. Il gruppo JAZZ KIDS ed il QUARTETTO DI PERCUSSIONI del centro di educazione musicale di Capodistria. Tutti i tre gruppi sono diretti dal maestro Martin Konjajev.

Durante la serata si sono esibiti:

Marika Šahini, Veronika Einspiller, Petra Tolja, Nina Likar, Izabela Juriševič, Gala e Nika Brizič, Omar Palakovič, Ula Pasarit, Sara Bičič, Neven Stepanov, Vanja Bončina, David Morgan, Blaž Simčič, Peter Kolbe, Silva Pavlin, Tanja Šafar, Maja Naumovska, Živa Bažec, Teura Rascini, Dunja Vejnovič.

Impressioni:

David: Takšen koncert je v Piranu redkost, zato bi se moral ponoviti.

Nika: Ni mi žal, da sem nastopala in se za nastop pripravljala. Imela sem zelo lep občutek in zadovoljstvo, da so me poslušali tudi drugi in želim si še takih nastopov.

Gala: Si želi, da bi bila dvorana okrašena, da bi bilo več klavirjev, tako da bi igrali večročno, da bi bilo več pesmic in da bi lahko še naprej igrala s sestro.

**CONCERTO DEL GLORIA
SEBASTIAN QUARTET**

La Comunità degli Italiani Giuseppe Tartini di Pirano ha avuto il piacere di riospitare il Gloria Sebastian Quartet dopo il successo dello scorso anno.

Si sono esibiti per noi proponendoci della musica jazz.

Il quartetto prende nome da Gloria Sebastian artista delle molteplici attività sia come violinista, cantante danzatrice,... accanto a lei si esibiscono Daniele Labelli - piano, Ernest Ghirardini - batteria, Paolo Viezi - basso.

LUNEDÌ 1 aprile alle ore 20.30 nella sala delle Vedute della Comunità degli Italiani "Giuseppe Tartini" di Pirano: verrà INAUGURATA LA MOSTRA della PITTRICE RENATA JANČIČ. La mostra rimarrà aperta fino al 9 aprile dalle 10 alle 12 e dalle 16 alle 18, esclusi il sabato e festivi.

MERCOLEDÌ 10 aprile alle ore 20.30 all' Auditorio di Portorose il DRAMMA ITALIANO DI FIUME PRESENTERÀ "MARIA STUARDA" di DACIA MARAINI, liberamente tratto dall'omonimo testo di FRIEDERICH VON SCHILLER, per la regia di NINO MANGANO.

(Prevendita biglietti presso la segretaria della Comunità degli Italiani di Pirano - studenti-pensionati 300 SIT. Adulti - 700 SIT. il pullman verrà organizzato come al solito.)

GIOVEDÌ 11 aprile alle ore 18 nella sala delle Vedute di Casa Tartini PRESENTAZIONE del VIDEO "L' ISTRIA DEI RAGAZZI" raccontata dagli alluni della Scuola elementare Vincenzo de Castro di Pirano.

VENERDÌ 12 aprile alle ore 20 nella sala delle Vedute di Casa Tartini inaugurazione della MOSTRA DI OPERE GRAFICHE di FABIO SMOTLAK. La mostra rimarrà aperta fino al 20 aprile dalle 10 alle 12 e dalle 16 alle 18.

SABATO 13 aprile GITA A VERTENIGLIO

- visita della LOCALITÀ, - CONFERENZA sul tema "IL TERRITORIO DI VERTENIGLIO alla luce delle FONTI ARCHEOLOGICHE" del prof. RINO CIGUI.

- visita della MOSTRA ARCHEOLOGICA PERMANENTE.

- DEGUSTAZIONE dei VINI LOCALI.

- cena in un locale tipico della zona.

Il prezzo della GITA è di 2500 SIT (nel prezzo sono inclusi il viaggio e la cena). Riservazioni e pagamenti entro il 10 aprile. Presso la segretaria della Comunità degli Italiani il mercoledì dalle 8 alle 17.

SABATO 13 aprile alle ore 16 nella palestra della Scuola elementare ANTON UKMAR si Capodistria, TORNEO DI ROCK & ROLL (TUTTE LE CATEGORIE).

VENERDÌ 19 aprile alle ore 20.30 nel DUOMO DI PIRANO CONCERTO PER LA TROMBA E ORGANO IN OCCASIONE DELLA FESTA PATRONALE DI SAN GIORGIO (tromba - GIUSEPPE MININ, organo-ENRICO PERRINI)

SABATO 20 aprile PANDOLO IN PIAZZA

MERCOLEDÌ 24 aprile alle ore 19 nel DUOMO DI PIRANO MESSA IN ONORE DI SAN GIORGIO PATRONO DI PIRANO in lingua italiana con la partecipazione del CORO MISTO Giuseppe Tartini della Comunità degli Italiani di Pirano e del coro parrocchiale di Roiano (Trieste), diretti dal maestro Fabio Nossal.

VENERDÌ 26 aprile alle ore 19 nella sala delle Vedute di Casa Tartini conferenza di IVANO CAVALLINI sul tema: LE PROSPETTIVE della CRITICA TARTINIANA nella seconda metà del '700.

GLI INTERESSATI ALLA FOTOGRAFIA SI PRESENTINO MERCOLEDÌ 3.4.1996 alle ore 19 nella SALA DEI PAESAGGI e DELLE NATURE MORTE CON FIORI, ALL'INCONTRO PER DEFINIRE IL LAVORO FOTOGRAFICO SU PADENA.

CORSO DI PITTURA "PAESAGGIO" GUIDATO DA LILIANA STIPANOV.

PRIMO INCONTRO MERCOLEDÌ 3 APRILE alle ORE 18 (DURATE del CORSO 20 ORE - 5000 SIT).

ŽENSKO IN MOŠKO FRIZERSTVO

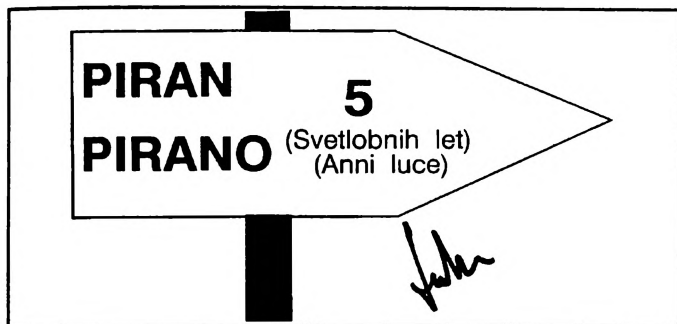

Salon obratuje v pritličju
Grand Hotel Emona na Bernardinu
Telefon: 475-6010
Se priporoča

PORTOROŽARIJE

Kljub različnim pobudam, da bi na zelo prometno križišče v Luciji (med cesto Obala in Podvozno cesto, pri marketu Degro) postavili semaforje, ostajajo pristojni gluhih ušes. (Nenazadnje smo na pobudo

naših bralcev lani to predlagali tudi v Portorožanu). Pa nič! Križišče pa je vsak dan bolj obremenjeno! **(MOGOČE BI POMAGALO, ČE BI ODGOVORNE POSLALI NA TERAPIJO V CENTER ZA KOREKCIJO SLUHA IN GOVORA).**

Vpiranski palači Travinis še zmeraj gostujejo območna in krajevna organizacija Rdečega križa, ki hranita tam tudi dokajšen delež svojih oblačil, javno tožilstvo in pa tudi akrobatska skupina Flip, saj ima tam uskladiščene svoje kostume za nastope. Pa pridejo gospodje iz MZVNKD (Medobčinski zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine) in prostovoljкам Rdečega križa rečejo, da bo treba prostor, ki ga uporabljajo za skladišče, izprazniti, ker bodo prav tam (!) začeli z restavriranjem fresk. Joj, se mudi! Ko še niti niso končali z restavratskimi deli v palači Apollonio (kamor naj bi se nekoč preselil MZVNKD) in ko v hiši Travinis - kljub temu da se v njej ni varno muditi - še tečejo dejavnosti, bi oni začeli s freskami. In kaj, če se stavba medtem celo poruši? Bomo pa skupaj zleplili vsaj (restavrirane) črepinje fresk! **(ČE NE BO BAZE, BO VSAJ NADSTAVBA!)**

Mislite, da ni nevarnosti, da se palača (?) Travinis zruši?! Naivneži, le spomnite se ljubljanskega kolizeja! In kdo bi bil kriv, če bi se vendarle zrušila. Zelo pristojni v občini trdijo, da nihče! **(WAIT AND SEE!)**

Dejavnost Rdečega križa je v tujini (beri na Zahodu) izredno cenjena in častna. Bogati se namreč radi pohvalijo, da so za manj srečen (večji) delež človeštva, kaj dobrega storili ali zanj od svojega bogastva kaj celo odškrtnili. Najbrž si na ta način vsaj nekoliko olajšajo vest! Pri nas pa bi očitno dejavnost Rdečega križa oz. revščino najraje pometli pod preprogo. Ko so aktivistke piranskega Rdečega križa predlagale portoroški igralnici Casinò in Avditoriju, da bi v njihove prostore postavili marsvočka (naprava, kamor bi lahko dobrosrčni obiskovalci metali denarne darove), so odgovorni rekli: "Nak, to se pa za tako ugleden hram ne spodobi!" Najbrž bi potem nekaterim v žep padlo nekaj manj napitnine, v večerne toalete odete gospe pa bi se bile prisiljene spomniti, da so nekeje tudi revni... O človeški vesti tako ni vredno izgubljati besed **(BOG JE NAJPREJ SEBI USTVARIL BRADO...)**

Ko sta se naša (zlobna) agenta sprehajala mimo gradbišča, kjer v težkih porodnih mukah nastaja (nejavna) vele Metropolova garažna hiša, je eden s hudomušno iskro v očeh rekel: "Si predstavljaš, da ob tem kopanju najdejo nekaj veličastnega - npr. kosti prvega istrskega človeka! To bi bil show. Kar črno bi bilo od žličkarjev (žličkarji so po igralcu in pevcu Iztoku Mlakarju arheologji), ki bi ročno odganjali utilitarne, brezdušne gradbince, da bi zaščitili dragoceno najdbo! No, kosti pračloveka (Praistrana) ravno niso našli. Menda pa so prišli na dan (borni) ostanki temeljev stare rimske vile. Kljuvanje do obisti Metropolovega griča pa se bo baje kljub temu nemoteno nadaljevalo!

PORTOROŠKI JUDOISTI SE PO II. KOLU OBALNE LIGE ODLIČNO DRŽIJO

V prejšnjem Portorožanu smo zapisali, da se je ustanovila obalna judo liga. V športni dvorani v Luciji se je 9. marca odvijalo 2. kolo, v katerem je sodelovalo 137 mladih judoistov (bilo je tudi 22 deklet). Kolo judo

obalne lige je uradno otvorila ravnateljica lucijske osnovne šole ga. Jelka Pečar. Ob tej priložnosti so pripravili tudi razstavo risb, ki so jih na temo judo narisali otroci. Predstavili pa so tudi največjega Huga- judoista (visok 150 cm), ki ga bodo pokazali tudi na nacionalni televiziji. In kako so se odrezali naši judoisti (iz Judo kluba Portorož)? Dobro se držijo.

Po dveh kolih je lestvica naslednja:

(rezultati po I. in II. kolu)

1. Portorož s 300 točkami
2. Marezige z 209 točkami
3. Ankarani z 156 točkami
4. Koper z 152 točkami
5. Izola z 137 točkami

Portoroški judo klub je imel "v ognju kar 55 želez" (sodeloval je namreč s 55 judoisti). Nekateri so se prav odlično odrezali. Prvo mesto so dosegli: **Niki Brec, Nejc Štukelj, Luka Grossi.** Drugo mesto

so si priborili: **Nina Lokovšek, Sandi Bubnič, Staš Berc, Adis Bečirovič.** Bronasti (tretji) so bili: **Elena Milošević, Tilen Vežnaver, David Wratny, Ruđi Kovač, Aleksej Stevanovič, Mersad Bečić, David Rajič, Marjan Stanič, Marin Vladovič, Asmir Bečić, Darko Orlič.** Ko se bo odvrtelo tretje kolo, pa se oglasimo spet! (LSZ)

(ŽLIČKARJI, HELP!)

MLADE ROKOMETAŠICE V FINALU!!!

Mlade rokometašice Rokometnega kluba M-DEGRO Piran - kadetinja (letnik 1979 in mlajše) so dosegle izreden uspeh, saj so se zasluženo, po odigranem polfinalnem turnirju, uvrstile v **FINALE DRŽAVNEGA PRVENSTVA SLOVENIJE v kategoriji kadetinj.**

V nedeljo 3. in 17. marca so odigrale polfinalni turnir v Športni dvorani Lucija po naslednjem razporedu in naslednjimi rezultati:

RK M-DEGRO PIRAN : RK KRIM ELECTA LJUBLJANA 12:12,

RK KRIM ELECTA : ŽRK ŽALEC 16:22,

ŽRK ŽALEC: RK M-DEGRO PIRAN 11:14.

Finale državnega prvenstva je bilo marca v Ljubljani med zmagovalci treh skupin: RK M-DEGRO PIRAN, RK OLIMPIJA ROBIT Ljubljana in RK VEGRAD VELENJE.

Za kadetinja igrajo naslednje igralka (nekateri so Portorožanke): **NINA KUŠTRIN, BARBARA PANGER, ANDREJA JURAGA, MARTINA VRČON, IVANA BATISTIČ, TJAŠA NIŽETIČ, ALENKA POPIČ, SUZANA VESELI, TINA JANČIČ, LILI ŽIGO, SNEŽKA ZLOCH, VIKI JOVIČIČ, PETRA ROLIH.**

Franc Bergant

TEKAŠKO PRVENSTVO TRIVENETA

Na veliki mednarodni tekaški manifestaciji, ki je bila konec letošnjega februarja nedaleč od Benetk, na kateri je sodelovalo okoli 4000 tekačev iz več držav, so se na 5 km dolgi progi imenitno odrezali mladi tekači iz Pirana in Kopra. To tekmovanje je veljalo - tudi za prvenstvo Triveneta, kjer so vključeni tudi tekači športnega društva Piran, ki so bili lanskoletni skupinski in posamezni prvaki. Na tem prvenstvu (CPT) so med dekleti Pirančanke slavile kar trojno zmago v absolutni konkurenci do 17 let. Prva je bila **Svetlana BAJIČ**, druga **Klara LEBAN**, tretja pa **Ljupka STANIMIROVIČ**. Med dečki do 17 let so se v absolutni konkurenci uvrstili: na drugo mesto **Simon ZAFRED** (12 let), tretji je bil **Mišo JOVIČIČ** (14 let), med najmlajšimi (do 11 let) pa so bili prva **Danijela GIDUMOVIČ**, med najmlajšimi dečki (do 11 let) je bil drugi **Isem VESELI** in četrti **Miloš BAJIČ**.

Na 11 km dolgi progi je tekel tudi tekač iz Pirana Ivo ŠARIČ in zmagal v svoji kategoriji (od 30 - 40 let), v absolutni konkurenci pa je bil deseti.

Tudi mlada tekačica iz Kopra Mema MATAIA se je s tretjim mestom izkazala, kakor tudi njen mlajši brat Marko, ki je med najmlajšimi osvojil tretje mesto.

PROSTOVOLJNI PRISPEVKI:

Za to številko PORTOROŽANA je prispevala ga. **Danica Lapanja-Kekič** iz Pirana 1000 tolarjev.

Portorožan se vsem zahvaljuje in se priporoča!

Za Portorožana lahko prispevate osebno v tajništvu KS PORTOROŽ (I. nadstropje levo) ali po položnici na žiro račun KS Portorož št. 51410-645-50022 s pripisom "Za Portorožana".

BOGDAN VALENTIN, NOVI PREDSEDIK VESLAŠKEGA KLUBA PIRAN

Veslaški klub Piran je 22. februarja letos v strunjanski restavraciji Primorka imel svoj občni zbor. Ob takšnih priložnostih člani navadno nanizajo uspehe in (ali) neuspehe, ki jih je klub dosegel v predhodnem obdobju.

Vodstvo se je najprej zahvalilo doseganemu predsedniku Veslaškega kluba, Danilu Daneu, ki je - kljub preobilici dela na svojem delovnem mestu - skrbel, da so se tekmovalci lahko udeleževali regat. Klubski trener, Milan Kocjančič, pa je naštel klubske uspehe: veslači iz vrst otrok so na trindvajsetih regatah piranskemu klubu priveslali 63 prvih, 57 drugih in 72 tretjih mest. Lani so veslači domačega kluba trikrat osvojili naslov državnega prvaka, enkrat so na državnem prvenstvu dosegli drugo in štirikrat tretje mesto. Eden od članov Veslaškega kluba se je tudi udeležil svetovnega prvenstva in skupaj z izolskim veslačem sta pristala na petnajstem mestu.

Veslači piranskega kluba so bili uspešni tudi na šesteroboju (dvakrat prvo mesto, po enkrat drugo in tretje). Veslačica Lea Sorgo pa je bila celo imenovana za športnico leta naše občine.

Marjan Kovač, tehnični vodja veslačev piranskega kluba je poročal o novi opremi, ki si jo je uspel klub pridobiti v zadnjem obdobju: prikolika za čone (izdelali pri Metalkeramika), dva četverca - jole, leseni tekmovalni čoln in plastični šolski skif (darilo nemškega veslaškega kluba z Bodenskega jezera) ter kombi (s pomočjo Hotelov Palace in Mercator-Degroja). Svoje poročilo pa je zaključil z ugotovitvijo, da klub na regatah ne bo več mogel uspešno konkurirati drugim, če si ne bo nabavil novega tekmovalnega četverca.

Po triletnem spremljanju zdravstvenega stanja otrok, ki veslajo v klubu, je dr. Mirana Malc poročala o pojavu nekaterih pridobljenih in o ugotovitvah prirojenih zdravstvenih sprememb pri njih. Pri tem je poudarila, da klub pri tej problematiki zelo dobro sodeluje s šolskima zdravnikoma - dr. Natalijo Čermelj in dr. Vesno Daneu. Pri odpravljanju nenavadnih dolgotrajnih ortopedskih problemov pa je veliko pomagal asistent dr. Rasto Štok z Univerzitetne ortopedske klinike v Ljubljani.

Vajeti Veslaškega kluba Piran je v naslednjem mandatnem obdobju prevzel novi predsednik - gospod Bogdan Valentin.

Nazadnje so se člani kluba dogovorili za naloge, ki jih čakajo pri organiziranju bližnje veslaške regate (27. aprila) v Portoroškem zalivu.

M.M.

Boutique

ASCADA

Vabljeni!

MAJDA

MIKLAVEC

tel. 70-929, Obala 114,

Lucija, (Trgovsko poslovni center)

HIDROGRADNJA PORTOROŽ

LUDVIK KRŽMAN, Liminjanska 111, 6320 Portorož, tel./fax: 066/71-397, mobitel: 0609/610-132

JANEZKOVA DOMAČA NALOGA:

PRVI APRIL

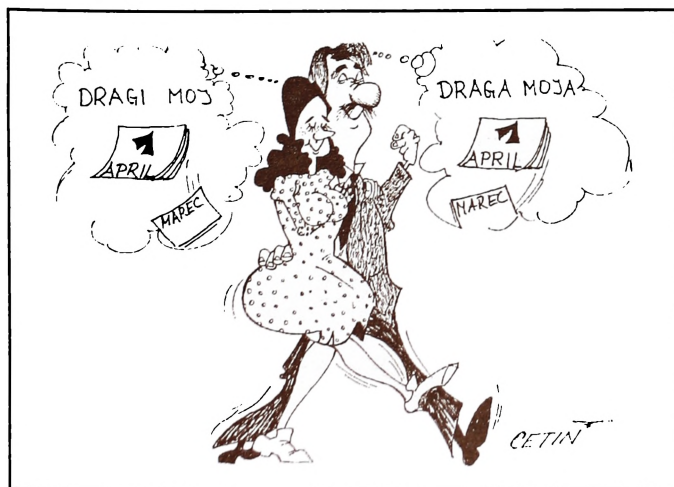
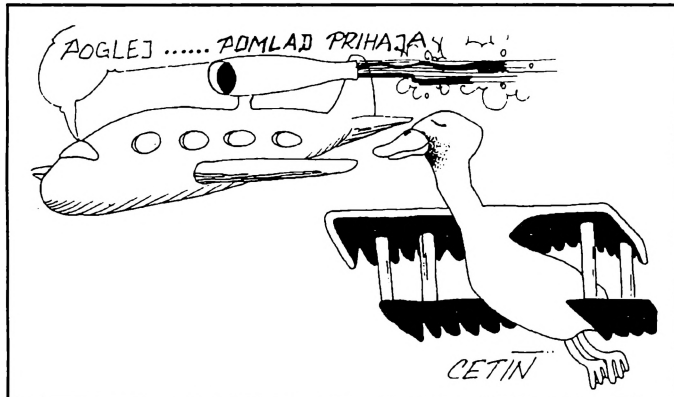
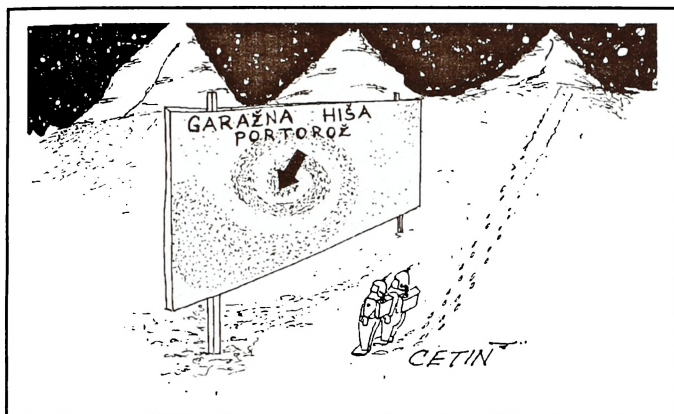
(Prosti spis)

KAJ JE ŽIVLJENJSKO GIBALO:

- za **izvoljenega kandidata**: resnica v preteklem času;
- za **gospodarstvenika na položaju**: pot do (višjega) osebnega standarda;
- za **zdravnika**: da pomota pri postavljanju diagnoze za zmeraj molči kot grob;
- za **novinarja**: za višjo naklado so dovoljena vsa sredstva;
- za **vinskega bratca**: najti obrambni sistem proti valjarju.

Sonja Požar, Lucija

PO CETINOVO:

Prvi april je zabaven dan, ker lahko nekaznovano lažem. Edino učiteljica nima posluha za moj prvoaprilski humor in mi vseeno zapiše nezadostno oceno, če se pri matematiki zlažem. Moj tata pravi, da je to zato, ker je laž še vedno privilegij odraslih, pa še to samo tistih, ki imajo to pravico zakonsko opredeljeno. Na te besede je moja mama pohlevno vprašala, s katerim zakonom neki je opredeljen tata, kadar po polnoči prikolovrati iz bifeja "Pri žejni sipi". Tata je dostojanstveno preslišal to provokacijo in mi razložil, da je pri navadnih smrtnikih edino laž v sili upravičena, na primer takrat, ko gre za zaščito osebne varnosti. Vprašal sem ga, če je torej v imenu zaščite osebne varnosti pri davčni napovedi utajil velik honorar, pa mi je tata odvrnil, da je to eden redkih zakonov, pred katerim smo vsi enaki. Mama pa se ni strinjala in je rekla, da nekateri utajijo strašno velike denarje, drugi pa samo drobiž in da te druge ponavadi zasačijo.

Postalo mi je jasno, da je laž pravzaprav zelo zapletena reč: enkrat smeš, drugič ne smeš, za veliko laž je nekdo nekaznovan in za majhno spet drugemu trda prede. Tata me je potolažil in rekel, da pač tudi velike nekaznovane laži niso vedno škodljive: če se na primer kandidat v predvolilnem boju zlaže, kaj vse bo postoril, če bo izvoljen in potem nobene od teh stvari ne uresniči, zaradi take laži ljudje lahko vseeno še naprej dobro živijo; za ljudi je dostikrat celo bolj, da v času mandata ničesar ne ukrene. Druga stvar je seveda, če se navaden občan zlaže policistu, da ni pil, potem pa hinavski balonček izdajalsko pozele. Moji mami je ob teh besedah zasijal obraz kot ob razodetju in je rekla, da ji je šele zdaj postalo jasno, zakaj gre tata v bife "Pri žejni sipi" zmeraj peš: kreposten kot je, se na ta način izogne laži, če bi ga na poti domov slučajno ustavila prometna policija. Pa se je tata odrezal, da bi bilo včasih bolje naleteti na policijo kot na mamo. Mama se ni dala ugnati in je rekla, da mu policija prav gotovo ne bi verjela vsega, kar natvezi njej ob takih prilikah. Ker je pogovor tako zašel na spolzka tla, sem pohitel z izjavo, da sem zaenkrat o lažeh slišal čisto dovolj, da sestavim prosti spis. Učiteljici se bom pa zlagal, da mi ni nihče pomagal.

Sonja Požar, Lucija

AFORIZMI

- Še slepci so spregledali, kaj se (ne) dogaja.
- Veze so brezreze, če nimajo prave (z)reze.
- Kakšna je razlika med črno in ne-črno gradnjo? Nobene. Oboje gradijo ljudje polnih žepov.
- Kdor čaka - dočaka. Pa ne garažne hiše v Piranu.
- Kdor visoko leta - pade v casino.
- Včasih so nas zjutraj zbujali petelini, danes pa gradbeni stroji.
- Najbolj žalostno je v današnjih časih biti resel!
- Prvi april naj bi bil dan potegavščin. Pri nas nas vlečejo za nos celo leto.

Vlatka

MISEL

Pomlad je kot ljubezen. Vsaka nova je najlepša.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljube mame **Pavle FRANZA** se iskreno zahvaljujemo soseski Lepe ceste, vsem prijateljem in znancem za izkazano spoštovanje in izrečena sožalja.

SOŽALJE

Družini Lušina izrekamo sožalje ob izgubi njihove **Rossane**.
Otroci in starši Veslaškega kluba Piran

MAYGUT APARTMANI FIZIOTERAPIJA

FIZIOTERAPIJA

Letoviška 11,
6320 Portorož - Portorose
tel.: 066/747-057, 747-058

FIZIOTERAPEVTSKA MEDICINSKA GIMNASTIKA / GINNASTICA INDIVIDUALE

ROČNA MASAŽA / MASSAGGI MANUALI

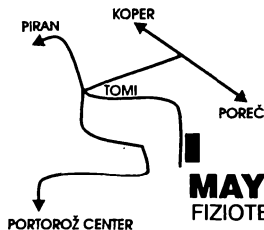
ANTICELULITNA MASAŽA / MASSAGGI ANTICELULITE

LIMFNA DRENAŽA (ROČNA) / DRENAGGI LINFATICI MANUALI

ELEKTROTHERAPIJA / ELETTROTHERAPIA

FANGO / FANGO

SAVNA / SAUNA

MAYGUT
FIZIOTERAPIJA

ARCHITECTA

d.o.o./s.r.l.

TARTINIJEV TRG 15, 66330 PIRAN
P.ZZA TARTINI 15, 66330 PIRANO
TEL 066/75-594, 75-982, FAX 74-562

POSREDUJEMO PRI NAKUPU, PRODAJI, MENJAVI IN
NAJEMU VSEH VRST NEPREMIČNIN NA SLOVENSKI
OBALI

PRODAJAMO:

- Hiše v Se-i, Novi vasi, Piranu, Izoli
- Zazidljive parcele in kmetijska zemljišča
- Stanovanja različnih velikosti v Kopru, Izoli, Piranu
- Poslovne prostore v Luciji in Piranu

KUPIMO:

- Hišo v Portorožu ali Izoli z vrtom, garažo, obvezen pogled na morje
- Stare istrske hiše v zaledju
- Enosobna in dvosobna stanovanja v Luciji.

URADNE URE od PO-PF od 8-15 ure in SR od 8-17

PISMA PORTOROŽANU

Naša bralka piše...

Najprej Vam bi rada povedala, da sem z listom Portorožan zadovoljna in ga rada prebiram. Tudi sama bi rada prispevala kakšno pohvalo. Slučajno sem na pustni torek srečala povorko otroške maškerade v Luciji. Pohvaliti moram mamice, ki so tako domiselno oblekle svoje malčke. Všeč mi je bilo, ker so bile tudi tovarišice njem enake.

Nehote so se mi spomini vrnil nazaj za 40 let. Tudi jaz sem šivala pustna oblačila za naši dve hčerki. Bili sta princeski, klovna, Indijanki in ne vem kaj še vse. Potem pa sem šivala enake oblečke za vnuke in vnučke. Mogoče bom dočkala še pravnuko, tudi za njih bom še kaj naredila.

Uživam tudi v maškaradi starejših; presenečena sem bila, ko sem videla, kako domiselne so bile skupine mask starejših. Pohvale vredno.

Predvsem pa so presenetile mažoretke, ki so spremljale otroško povorko. Bile so tako okusno oblečene - kot mornarčki - skratka bile so tako lepe, bile so pika na i.

Naj se izrazim bolj moderno: "Vse je bilo ful dobro".

Da imamo v Portorožu mažoretke, gre predvsem zahvala g. Detoniju, ki že vrsto let uči in spremlja mlade v naši občini. V svoje delo vlaga veliko prostega časa in truda. Še naprej tako! Vsi mu želimo veliko uspeha pri nadaljnjem delu.

Napisala sem Vam nekaj svojih misli. Želim Vam še naprej uspešno delo in Vas lepo pozdravljam.

Vera Močnik

Bazoviška 5, Lucija

Pripis uredništva: Zahvaljujemo se Vam za vzpodbudne besede. Včasih smo jih zares potrebni, da zberemo dovolj volje in nadaljujemo z našim delom.

Županov odgovor na komentar ("Nomi di quante vie, piazze, edifici... si dovrebbe cambiare?") Stefana Luse v februarški številki Portorožana:

"NEZNOSNA LAHKOTNOST PISANJA!"

Mladi in nadebudni Stefano Lusa, domnevni bodoči pisatelj velikih dimenzij in pripovedovalec svetopisemskih zgodb zla in skvarjenega sožitja, utegne kakšen dan postati ne samo medijska zvezda dnevnega formata, marveč, kdo ve, celo tudi piranski župan.

Po tistem, ko je najprej nepreklicno odstopil in potem prišel nepreklicno nazaj v poslanske klopi piranskega parlamenta, je to storil zato, ker je zavohal, da se tu rojevajo dobre zgodbe in da lahko zanje dobi slab denar. Če pa postane čezmejska zvezda, ko italijanski mediji brez zadržkov objavljajo svoje "resnice", pa se mu obeta tudi bogato lirsko plačilo. In zagotovljena kariera, saj se, pravzaprav nikoli ne ve...!

Kako drugače opredeliti neznosno lahkost obrekovanja, ki mi ga skupaj z zmerjanjem o nacionalizmu obesil na dobro namero, da bi prenovili sicer razpadajočo zgradbo v starem Piranu? Kako je mogoče z neznosno lahkoto odvijanja volne in kleknanja besed mešati neplačane krivde očetov Italije z računi, ki jih sinovi Italije izstavljajo potrpežljivim Slovencem? Je sožitje odvisno od ene same besedne domislice "znamenitega" S.L.?

Očitek, da sem nacionalist, je glede na vse dosedanje moje bivanje in delovanje v prid vseh prebivalcev Pirana navadno pobalinstvo povzpeta prenapeteža, ki domneva, da se bo ob drugačnem zasuku lahko skrnil pod krinko preganjanja manjšine, kar je na teh prostorih že anomaljska tipika.

Vsekakor mi je neznansko žal, da poteka komunikacija med dvema prebivalcema Občine Piran o neku nujni prenovi na tak, s strani L.S. zloben način. V svojem namernem iskanju zgodbe mi je pripisal tudi domnevno željo, da ime neke palače porabim za vzpon v državni parlament. O tem se mi vsebolj dozdeva, da je L.S. samo čakal

Valentina Klemše

O MODNIH UTRINKIH LETOŠNJE POMLADI

Pomlad - ta za marsikoga najlepši letni čas, poln veselja in upanja - je tu. Narava se prebuja, z njo pa tudi mi.

Večina, še posebej ženske se rade modno oblečemo. Menjajmo in spremljamo novitete vseh vrst kar zadeva oblačil, obutve, torbic in modnih dodatkov. Modni kreatorji so nam za letošnjo pomlad kot nalašč pričarali svet močnih in optimističnih barv, kot bi nas hoteli zbuditi iz dolgega zimskega drezeža. Pomladno utrujenost že občutimo, zato pa so letošnje barve polne "vitamina C". Osvežujoča barvna lestvica se navdihuje pri limonah, pomarančah, mandarinah, grenivkah in zelenih jabolkih.

Za letošnjo kraljico tekstilnih materialov je proglašena viskoza, njene spremljevalke pa so še: svila, jersey, prosojni muslin in celo čipke. Veliko je kratkih kril, ki so oprijeta ali v obliki črke A. Pas je nekoliko nižji (na bokih), navadno iz enakega blaga kot krilo. Takoj opazimo, da se moda navdihuje pri tisti iz sedemdesetih let. Hlače so ozke, zvončaste in se končujejo nekoliko nad gležnji. Majice so oprijete, kratke. Še prevladujejo preproste, bolj oprijete obleke brez rokavov, kakršne so bile v modi že lani.

Letošnja obutev je zelo udobna, saj bodo pravi hit sezone nizki čevlji s široko peto in prav takšno konico. V modi so tudi čevlji, ki so spredaj zašiljeni, s tanko peto. Letošnja obutev je v stilu 50. in 60. let. Še vedno je veliko odprtih pet in tankih jermenčkov.

Za sproščeni korak se vračajo priljubljene balerinke.

Med materiali je največ lakiranega usnja, barve pa so kot pri oblačilih čim bolj živahne, razen elegantno črno-bele kombinacije.

Letošnje pomladanske torbice so nekakšen seštevek detajlov in stilov iz prejšnjih desetletij.

Torbice so majhne, štirikotne, elegantne in se nosijo na ramenu ali kar v roki, kakor oblačila in obutev so normalno tudi torbice živahnih in sončnih barv. Za privrženca klasičnih, bolj umirjenih barv je še vedno veliko črnih, belih ali rjavih tonov. Eno pa je pri letošnjih modnih zapovedih jasno: velikih, praktičnih torb nikar!

In kakšne so letošnje zapovedi pri ličenju?

Z enim stavkom: vse je že videno, vendar je letos veliko bolj prefinjeno in elegantno.

Pričeske so kratke, ravne (v stilu Beatlov) ali pa dolge, ravne, sproščeno padajoče frizure. V modi so še tupirani in nazaj speti lasje, ter veliki kodri v stilu Vivienne WestWood. Med barvami še vedno prednjačijo vsi toni rdeče.

Trepalnice so črne, obogatene z umetnimi. Veke so prav tako črno obrobljene, obrvi so tanjše in lepo oblikovane.

Veke so pobarvane v plavih, zelenih, vijoličnih niansah. Za dnevni make up ustnic prevladujejo rožnati toni, ki proti večeru postanejo vijolični. Čim močnejše so barve oči in ustnic - tem nežnejši mora biti ten polti.

Vstopite v cvetočo pomlad tako ali drugače, s to ali ono modno novostjo, ostanite pa vedno zvesti sebi, svojemu stilu, v katerem naj se zrcali vaša neponovljiva osebnost in ne le iskra vrtozglave, enodnevnne modne muhe.

Mercator Degro

Ponovno je tu pomlad in znova priložnost da spoznate oblačila

ELLA VIVALDI

blagovna znamka ženske konfekcije tovarne
LABOD iz Novega mesta

izbirate jo lahko v PE TEKSTIL Lucija
elegantna, modna, primerna za vse prilike.

spoznajte jo v PR M DEGRO TEKSTIL Lucija.

👉 svojo zgodbo-kost, ki jo lahko nekaznovano gloda, da si je prav ime župana izbral za lasten cilj. Postati tako glasen, da bo med redkimi člani manjšine s tem ambicijami domala zagotovo lahko prišel na visok in dobro plačan sedež državnega parlamenta. Za to ima vse legalne in celo odlične možnosti. Že zdaj čestitam za morebitno izvolitev.

S tem z moje strani zaključujem odgovor in kakršnokoli nadaljnjo polemiko v zvezi s tem.

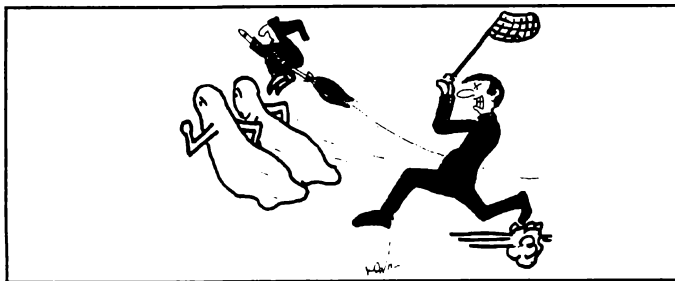
Z vsem spoštovanjem, Župan Občine Piran, **Franko Fičur**.

NISTE ME IGNORIRALI TEMVEČ ŽALILI

Žalitev, sprenevedanje, diskreditacija ne pa ignoranca. To odseva in ste si privoščili na moj račun v Portorožanu (februarska izdaja).

To so metode tistih, ki za svoja stališča nimajo argumentov s katerimi bi jih zagovarjali. Veseli me, da ste me uvrstili v neki drugi in ne vaš svet. Ki je sodeč po vašem pisanju, kontinuiteta tistih mračnih sil, ki so nekoč, tako kot vi sedaj z "vinjetami" posmrtno žalili svoje nasprotnike, na primer nadškofa Franciška B. Sedeja in vrsto drugih manj znanih pokojnikov. Takrat še ni bilo računalnikov, na katere bi zvalili krivdo za objavljane vinjet na nepravem mestu. Je tudi za vinjeto, med mojim pismom in vašim žaljivim odgovorom objavljeno v prej navedenem Portorožanu kriv računalnik?

Žarko Žbogar

Pripis uredništva:

Takole je: včasih pride do nehotene napake, ki ostane popolnoma neopazna vse dotelj, dokler se ne pojavi samozvani vitez, ki naperi vanjo kopje, jo nabode, razmrcvari, razmaže po dolgem in počez in s tem iz pike naredi velik madež. Škoda časa za razmišljanje o tem, ali s takim podvigom naredi komu več škode ali koristi - to naj vsak sam presodi. Škoda tudi besedičenja o (citiramo) "metodah tistih, ki za svoje stališče nimajo argumentov, s katerimi bi jih zagovarjali" - takih metod smo se v preteklih desetletjih že krepko peobjedli, saj so botrovale Golemu otoku, Dachauskim procesom in drugim krivicam, katere so pogojevali (spet citiram) "žalitve, sprenevedanje, diskreditacija ne pa ignoranca" - ignoranca prav gotovo ne! Skratka, škoda časa in prostora za nesmiselne zamere in neplodne obtožbe, ki rodijo kvečjemu grenak, neužitni sad; zgodovina nas uči, da ga na koncu koncev pogoltne tožnik sam.

P.S. Vinjeta v zadnji številki Portorožana pa je bila tja postavljena NAMENOMA, računalnik je le pomagal pri njeni izdelavi.

Da nam bo vsem boljše

Občinske strokovne službe so konec meseca marca začele s pridobivanjem odstopnih izjav za zemljišča, ki jih bodo potrebovali ob rekonstrukciji Belokriške ceste, za izgradnjo kanalizacije v Pacugu, na Seči, v Paderni, na Maliji in v Vinjolah, ter za napeljavo vodovoda na Lucanu in Mali Sevi.

Ponekod bo potrebno zemljišče odstopiti, za kar je seveda predvideno plačilo, drugod pa je potrebno od lastnikov pridobiti le soglasje za prekop, pri čemer bo občina lastnikom poravnala škodo. Zaradi skupnih koristi apeliramo na krajanje, da dajo svoja soglasja.

SOLIDARIETÀ

Alle prime ondate di profughi provenienti dalla Croazia, siamo stati testimoni di come la solidarietà non fosse parola morta e dimenticata dalla nostra gente. Nella sede della Croce Rossa di Pirano giungevano giornalmente aiuti di ogni genere, anche di piccola entità, che comunque dimostravano il coinvolgimento emotivo dei nostri concittadini.

Con il prolungarsi del conflitto nell'ex Jugoslavia, sono cominciate le difficoltà materiali e finanziarie per la Croce Rossa di Pirano che avendo a carico più di millecento profughi ha dovuto appoggiarsi principalmente agli aiuti provenienti dall'estero. In questo frangente si sono distinti (oltre i vari singoli donatori) 1 "A.V.I.S." di Castel Goffredo (Mantova), i cittadini di Montichiari (Brescia) e terza ma non ultima la "S.O.G.I.T." Croce di S. Giovanni sezione di Trieste, aperta in questa città all'inizio del conflitto per essere logisticamente più vicina ai centri di raccolta profughi. Ed è proprio di questi giorni un ulteriore consistente aiuto pervenuto da questa organizzazione umanitaria con la donazione di sette carrozzine per invalidi del valore complessivo d'oltre tredici milioni di lire.

Tre di queste sono già state consegnate alla "Casa dell' Anziano" di Isola dove sono ricoverati molti nostri concittadini.

Altre due carrozzine andranno ad aiutare gli handicappati che da tutta la Slovenia vengono a Pirano, accolti da padre Bojan che li ospita nella canonica, dove possono passare un breve periodo di riposo. Le rimanenti rimarranno nella sede della Croce Rossa per un eventuale aiuto ad altre persone bisognose.

Ed è a nome dei beneficiati ed a nome della Croce Rossa di Pirano che tramite questo giornale ringrazio con sentita riconoscenza tutti coloro che hanno preso parte alla realizzazione di questa catena di bontà e solidarietà che ha unito tanta gente con un unico scopo: aiutare a vivere chi aveva perso ogni speranza nel futuro.

Cesarina Smrekar

PORTODEKAGRAMI

♦ **Ležeci policaji na Senčni poti** - Oddelek za okolje in prostor Republike Slovenije - Upravna enota Piran je naši občini izdal odločbo, s katero je dovolil postavitev prečnih cestnih izboklin na Sončni poti v Portorožu.

♦ **Zimski vrt na Belem križu** - Podjetje Degro se je odločilo v svoji restavraciji na Belem križu zasteklit odprto teraso in jo poretediti v zimski vrt.

♦ **Po določenih Uredbe o hrupu v naravnem in življenjskem okolju, ki jo je izdala Vlada Republike Slovenije (Ur.l.št. 45/95) se ne izdajajo več dovoljenja za uporabo zvočnih naprav.** Zaradi tega ne veljajo več nekatere določbe občinskega odloka o javnem redu in miru in varstvu pred hrupom. Za glasbo (v živo ali mehansko) v gostinskih lokalih, zvočne reklame z vozil in podobno pa uporabnik ne potrebuje več dovoljenja (upoštevati pa mora določila uredbe, drugih predpisov in zvočne naprave uporabljati samo v okvirih obratovalnega časa).

♦ **Še en bazen** - Rudnik Velenje gradi pri svojem počitniškem domu v Fiesi zaprti bazen. Menda bo odslej odprtega tipa.

♦ **Hortikulturni ples in izlet** - 23. marca se je odvrtel tradicionalni ples Hortikulturnega društva Portorož, ki je bil v restavraciji hotela Riviera. Žal letošnja udeležba ni bila najboljša.

Obeta pa se zato lep izlet, ki ga ob koncu marca društvo organizira na Dunaj.

♦ **Nasvidenje na šahovskem turnirju Portorož '97** - Na prvi pomladni dan se je zaključil odprti mednarodni šahovski turnir Portorož '96 (potekal je od 13. do 21. marca), ki se ga je udeležilo 80 šahistov.

POST-PUSTNO RAČUNANJE TURISTIČNEGA DRUŠTVA PORTOROŽ

Letos je turistično društvo Portorož tretje leto zapored organiziralo PUSTNI FESTIVAL PORTOROŽ '96. Prireditve so potekale pet dni. Nedeljska pustna povorka je na portoroške (pozimi sicer prazne) ulice privabila čez pettisoč ljudi. Turistično društvo prejema za organizacijo te prireditve pohvale, navdušene so bile tudi udeležene skupine, posamezniki se celo še danes, na ulici zahvaljujejo predsednici društva. Mnenja vseh so, da je bil letošnji pustni festival uspešen, tudi zaradi naklonjenosti vremena.

Toda...

Predsednica TD in upravni odbor na tiho razmišljajo, da se "Pusta" ne gredo več. "Zakaj le???" se bo morda kdo vprašal. Po treh letih veliko vloženega truda, še posebej predsednice društva, ga. Andreje Fatoričeve, se vsako leto znova soočajo z enakim problemom - financiranjem Turističnega društva in njegove dejavnosti. Sredstva za pripravo "Pusta" v največji meri prispeva proračun naše občine. Zato pa potem Turistično društvo iz proračuna ne prejema nobene dotacije za redno delovanje društva (citiramo gospo Milunovič, odgovorno na Uradu za finance občine Piran: "Glede na dosedaj nakazana sredstva za delovanje društva, na osnovi proračuna preteklega leta, nimamo možnosti za dodatno anticipiranje dotacije."

Letos je torej društvo iz proračuna prejelo le sredstva za organizacijo Pustnega festivala, ki so bila vsa (pa še pre malo jih je bilo) porabljena namensko za kritje stroškov priprave pustovanja. S to razlago bi se moralo torej delavno TD sprizniti, oz. sprejeti ozkost birokratske logike, pa bi se mu bolje godilo. Če društvo ne bi organiziralo Pustnega festivala bi - kot vsi drugi proračunski porabniki - prejemale mesečne dotacije (dvanajstino na podlagi lani prejetih sredstev). Ker pa je Turistično društvo že prejelo od občine sredstva za Pust, mu (po birokratski pameti) ne pripada redna mesečna nenamenska dotacija. Da je zato pod vprašajem redna dejavnost TD, saj ne zmore pokrivanja rednih stroškov (najamenina pisarne, telefon, mat.str., pogodbeno delo...), nikogar ne zanima oziroma zgolj tiste, ki so v društvu dejavni in jih od vsega že močno boli glava. Birokratska pamet pač ne nagraduje delavnosti! Zaradi Pusta so v Turističnem društvu torej zabredli v finančne težave, saj zanj skoraj nihče (razen občine) ni prispeval nič - noben hotel, pa še igralnica Casino, ki je lani krila stroške udeležnih skupin, je letos zaradi "notranjih težav" pustila društvo na cedilu.

Edini sponzorji so bili: **Intour**, d.o.o. - Kaštel (100.000 SIT), **Droga Portorož** (40.000 SIT) in **Belco**, d.o.o. (Pizzerija Pergola - 10.000), ter slaščičarna **Mignon** Portorož (25 kg kroštol), **Casino** pa je prispeval pustne krofe. **Posebej pa se društvo zahvaljuje vsem drobnim prodajalnam od Bernardina do Lucije**, ki so tako tekoč vse prispevale nagrade za otroško pustno rajanje.

Da, lepo je imeti Pustni festival v Portorož - za vse nas, za vse obiskovalce kraja - toda ali se kdo vpraša, kako naj društvo samo "požre" tolikšen zalogaj? **Ker Turističnemu društvu za pokritje pustnih stroškov (še vedno) primanjkuje cca. 500.000,00 tolarjev, bodo gotovo tisti, ki so za pripravo te prireditve dali vse od sebe, hvaležni vsakemu, ki se bo spomnil njihovega žiro računa 51410-678-86928. Ta je še odprt za "Pust 96"!**

Zbiranje kartona - Odkar občinsko podjetje OKOLJE zbira karton, ga je zbralo že takšen velik kup (gl. fotografijo).

PIRAN - UNIVERZITETNO MESTO ?

Vse se spreminja. Nič novega nisem zapisal. In ker je človek razumno itje, so marsikatero spremembo dejanje razuma. Ali so res?

Občina Piran je bila na prelomu tega stoletja, vsaj po številu prebivalcev, omembnejša od Kopra.

Večina od dvanajsttisoč prebivalcev je bila koncentrirana v Piranu. V tistem asu je Piran dobil celo prvi troljebus na Balkanu, ki ga je potem kmalu amenjal tramvaj. Upam si trditi, da je bilo za takratne občinske moze zelo omembno, kakšna bo bodočnost mesta. Predvsem pa si zagotovo niso pred-avljali takšne, kot je danes.

Mesto Piran je pozimi mesto duhov. Prej počitniški domovi, sedaj vikendi o pozimi prazni. Na samem obrežju je mnogo hiš očitno nerazsvetljenih oken. 1, ker je ulična razsvetljava bolj podobna tisti izpred časov, ko še niso odkrili lektrike, ljudje hitijo po ozkih ulicah na območju Punte, da morda ne bi srečali otranojst stanovanja oz. pa ljudje, ki živijo v mestu. V spremembah dol-oročnega plana razvoja naše občine sem zasledil podatke, da postaja struk-ura prebivalstva mesta Piran vse starejša. Seveda, mladi se izseljujejo v ortorož in Lucijo. Selijo se tudi razne javne službe (npr. uprava za javne rihodke, Zavod za zdravstveno zavarovanje...) Morda se bo že jutri preselila bčinska uprava (takšne predloge sem namreč že večkrat slišal). Iz mesta je bežala italijanska gimnazija. Z odhodom grozi sodišče. Jutri bo Piran izgubil še rednjo medicinsko šolo (pa se nihče ob to ne obregne). Nič kaj roznati obeti za arodavno mestece! Še status mestne občine ne bo mogel dosti pomagati - če ga o seveda Piran uspel kdaj dobiti - če bomo dopustili, da se iz mesta postopoma se seli.

Mogoče bi pa mesto Piran lahko dobilo tretjo slovensko univerzo, če bi o dobro potrudilo, seveda. Nekdo je ob tej moji heretični misli vzkliknil: "Le kje Piranu lahko zgradimo dvorano za 300 študentov?!" Našlo bi se, našlo! Na rzpologo je na primer skoraj prazna palača Trapisini, za katero se ne ve, kdaj o občina našla denar, da jo obnovi. In če bo nekoč res odšla občinska uprava, o ostala prazna še občinska palača. Prenovljena gimnazija v Piranu pa je okaz, da je Piran primeren kraj za šole. Da bi Piran lahko postal univerzitetno redišče, dokazujejo tudi stara univerzitetna mesta (Oxford, Heidelberg). Za obro univerzo pa tako niso pomembne stavbe, prostori..., ampak predvsem udje, ki znajo svoje bogato znanje posredovati mladim!

Če so Tržačani zgradili sinhrotron na Padričah predvsem zato, da so obdržali vojega nobelovega nagrajenca za fiziko Rubio doma, potem se potrudimo in gradimo mi univerzo v Piranu, da se bo mesto pomladilo in zaživeło.

Mitja Jančar

OB PRAZNIKU SVETEGA JURIJA: PANDOLO IN JURIJEV SEJEM NA TARTINIJEVEM TRGU

Ob letošnjem prazniku svetega Jurija se bo na Tartinijevem trgu v IRANU odvijal 3. turnir v ponovno obujeni igri "PANDOLO". Na urnirju bo tekmovalo predvidoma 24 ekíp (iz Slovenske in Hrvaške stre).

To leto bo prireditev še zahtevnejša. Razen stojnic s hrano in pijačo glavni ponudniki: HOTELI PIRAN, FAST FOOD, Salinera...) bo tudi JURIJEV EJEM. **Otvoritev turnirja bo v petek 19. aprila ob 12.30** z nastopom našoret, s tekmovanjem otrok in drugih v pandolu, ki te igre še niso igrali, nastopila bo folklorna skupina in še kaj. Poskrbljeno bo tudi za ajmlajše. Praznovanje svetega Jurija se bo nadaljevalo zvečer (ob 20. uri) z abavno glasbo.

Lanskoletnim organizatorjem - Italijanski skupnosti Piran in Športnemu lubu Casinò - sta se letos pridružila še Turistično društvo Portorož in Klub tudentov občine Piran.

Ob tej priložnosti bo Tartinijev trg zaprt za ves promet in sicer od etka 19. aprila (od 12. ure) in vsa soboto (do 24. ure).

INFORMACIJE: TEL. 73-529 in 73 070 (TD)

VABLJENI K OGLEDU TE STARODAVNE IGRE.

**ŠPORTNI KLUB CASINO, SEKCIJA "PANDOLO", ELIO BIČIČ IN
TURISTIČNO DRUŠTVO PORTOROŽ**

Andreja Humar-Fatorič

KAJ PONUJAJO OBALNE GALERIJE

* Do 3. aprila bo v galeriji "Meduza 2" v Piranu na ogled razstava skulptur Saše Matjašiča. Rojen je bil leta 1955 v Puli, kjer tudi živi in dela. Ustvarja že več kot petnajst let, izraža pa se predvsem z malo plastiko. Razstavljen je izbor skulptur, nastalih v zadnjih štirih letih. Plastike so oblikovane v oljkinem lesu v kombinaciji z drugimi materiali. Tudi tematsko je Matjašičevo delo povezano z bivanjskim prostorom. Najpogosteje uporablja zoomorfne motive in človeško figuro, kateri ohranja osnovne, prepoznavne poteze. Prav tako ohrani elementarnost, strukturo in lepoto oljkininega lesa, ta nenehni vir raziskovanja in novih idej.

* Od 13. marca dalje je na ogled serija slik (1958-1996) Wulfa Bugattija.

Znani obalni kritik Andrej Medved pove o avtorju marsikaj zanimivega, a tudi rahlo zapletenega. Morda bi lahko o Bugattijevih slikah povzeli takole: slikarja ne zanima perspektivna predstavitev prostora, to mu ni dovolj. Podobe vabijo gledalca, da neomejeno potuje od enega konca do drugega, da se svobodno ustavlja na podrobnostih in simbolih ter sam išče vedno nove povezave in odnose med elementi slike.

* 15. marca pa so v koprski galeriji "Loža" odprli pregledno razstavo skulptur, kipov in risb Hansa Arpa, nemškega pesnika in kiparja. Razstava sodi v sklop predstavitev avantgard v dvajsetih letih po II. svetovni vojni (prva je bila razstava Janisa Counellisa, pobudnika gibanja "arte povera". Jeseni pa bodo Obalne galerije predstavile še dela pomembnega nadrealista Andrea Nassona). V koprski Loži so predstavljena Arpova dela iz obdobja 1940-56.

Hans Arp je gotovo ena osrednjih osebnosti sodobne likovne umetnosti, saj je njegovo delovanje pustilo sledi v vrsti kiparskih in pesniških pojavov našega časa.

S.K.

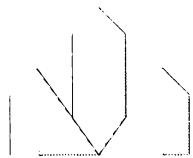
Gostilna
"Pri Marički"

RESTAVRACIJA "Pri MARIČKI"
Parecag 159, SEČOVLJE

Nudi ribje in mesne jedi, njoke z gorgonzolo, specialiteto hiše - špagete z jastogom in ribe v pečici s krompirjem.

Odprto vsak dan od 12. - 22. ure.

KATJA MATIČ TEL. 066-79-378

ŠIFRA

PROMET Z NEPREMIČNINAMI

dipl. oec. Ivan Konstantinovič
Sončno nabrežje 14,
6310 IZOLA, tel./fax: 066/63-211

Marinko Babič s.p.
Obala 127, Lucija
tel.: 066/72-516, 72-431,
mobitel: 0609/615-943

- PROMET Z NEPREMIČNINAMI
- RENT A CAR
- ORGANIZACIJSKE STORITVE
- VZDRŽEVALNA DELA V STANOVANJSKIH OBJEKTIH

DOBIMO SE V PERGOLI!
PIZZERIA - PUB

PORTOROŽ - PORTOROSE
tel.: 746-775

vsak dan od 15.00 do 2.00
petek, sobota od 15.00 do 2.00
nedelja od 12.00 do 2.00
glasba v živo

Prava italijanska pizza
pripravljena v krušni peči

Špageti, tortelini,
ravioli, peresniki

Meso na žaru

Šampinioni na žaru

in še in še

Vsem, ki radi posedate pri nas voščimo lepe božične
praznike in da bi se v novem letu še dobivali pri Pergoli!

Obala 20/a Portorož
(pod GH Metropol) tel. 066/75-593

Nudi veliko izbiro novih modelov
usnjene in krznene konfekcije ter
galanterije. Ugodni plačilni pogoji.

Odprto je vsak dan razen nedelje
od 9 - 12 in od 16 - 19.

KO PODIRATE SPOMENIKE, SHRANITE PODSTAVKE. VEDNO SE DAJO UPORABITI

(Jerzy Leč)

(V. NADALJEVANJE)

Julijska krajina pa se ni borila le z orožjem za slovenstvo. Tudi kultura je z nezmanjšano močjo besede in tiska kalila slovenske vezi.

Prvi slovenski učbenik nosi letnico 1846, leta 1920 pa fašizem uniči slovensko šolo v Orleku.

Od leta 1848 dalje Slovenci v Trstu zamažujejo zahtevo za slovensko šolo. Tržaški magistrat je na te zahteve gluhi in Slovenci vzdržujejo svoje šole sami.

Leta 1918 šteje slovenska šola v Trstu 2499 učencev in

Posnetek zadnjih slovenskih učiteljev v Trstu leta 1929

trgovska šola 123 učencev.

Ob okupaciji Trsta 1918. leta, Italija ukine trgovsko šolo, zadnje razrede slovenske osnovne šole pa zapre fašizem.

AVDITORIJ PORTOROŽ

PROGRAM PRIREDITEV ZA MESEC APRIL '96

* **ponedeljek, 8. april ob 20.30:** velika dvorana - VELIKONOČNI KONCERT OB PRAZNOVANJU TARTINIJEVEGA ROJSTNEGA DNEVA: **KO-MORNOR ORKESTER SLOVENICUM IN ŽENSKI ZBOR IZ CERKELJ** (dirigent: Uroš Lajovic, solisti: Črtomir Šiškovič - violina, Andreja Zakonjšek - 1. sopran, Mateja Arneš - 2. sopran, Mirjam Kalin - alt; program: Tartini, Haydn) - Vsi obiskovalci bodo obdarjeni z velikonočnimi pirhi.

Cena vstopnice v predprodaji je 1.500 SIT, za študente in upokojujence 1.200 SIT, na dan koncerta 2.000 SIT, za študente in upokojujence 1.500 SIT.

* **sreda, 10. april ob 20.30:** velika dvorana - Gledališče I. Zajca z Reke - Dacia Maraini : **"MARIA STUARDA"**. Organizator: Skupnost Italijanov G. Tartini iz Pirana. Predstava bo v italijanskem jeziku.

* **sobota, 13. april ob 20.30:** velika dvorana - GLEDALIŠKA PREDSTAVA - Eksperimentalno gledališče GLEJ iz Ljubljane gostuje z uspešnico: **ELVIS DE LUX**, komedija. Cena vstopnice je 1.500 tolarjev, za študente in upokojujence 1.200 tolarjev.

* **četrtek, 18. aprila ob 19.00:** modra dvorana - **"PRIHOD MOJSTROV MODROSTI"**, predava: Barbara Škoberne. Predavanje smo pripravili v sodelovanju s Centrom za duhovno kulturo iz Ljubljane.

Cena vstopnice: 500 tolarjev.

* **petek, 26. april ob 18.00:** Tartinijeva hiša Piran - **MUZIKOLOŠKO PREDAVANJE na temo "Tartini"**. Predava: Ivano Cavallini iz Trsta. Predavanje je pripravila Skupnost Italijanov G. Tartini iz Pirana.

* **petek, 26. april ob 20.00:** Cerkev sv. Frančiška v Piranu - SLOVENSKI GLASBENI DNEVI 1996 - **KONCERT TRIA "VIRIBUS UNITUS"** (Tomaž Lorenc - violina, Jerko Novak - kitara, Franc Žžibert - harmonika; program: Golob, Strmčnik, Lipovšek, Hrovat, Gregorc (krstna izvedba skladbe), Lebič, Mihelčič)

Koncert smo pripravili v sodelovanju s Festivalom Ljubljana. Vstop je prost.

* **sobota, 27. april ob 19.00:** modra dvorana - **OTVORITEV RAZ-**

STAVE OBALNI LIKOVNIKI - NOVA DELA.

Razstavo smo pripravili v sodelovanju z galerijo Insula. Uvodne besede ob razstavi bo imel likovni kritik Dean Mehmedovič.

FILMSKI PROGRAM

* **torek, 2. april ob 16.00, 18.00 in 20.30:** igrana animirana komedija **BABE** (režija: Chris Noonan, gl. vloge: James Cromwell, Magda Szubanski; SEDEM NOMINACIJ ZA OSCARJA '96, ZLATI GLOBUS ZA KOMEDIJO LETA)

* **petek, 5. april ob 18.00 in 20.30:** kriminalka **ZMEDA NA POŠTNEM VLAKU** (režija: Joseph Ruben, gl. vloge: Wesley Snipes, Woody Harrelson, Grace Santiago)

* **nedelja, 7. april ob 18.00 in 20.30:** tragikomedija **NE IMEJTE ME ZA NORCA** (režija: Robert Benton, gl. vloge: Paul Newman, Bruce Willis, Mellanie Griffith; SREBRNI MEDVED BERLIN '95, NOMINACIJA ZA OSCARJA '95)

* **nedelja, 14. april ob 18.00 in 20.30:** črna komedija **ŽENSKA ZA UMRET - TO DIE FOR**

(režija: Gus Van Sant, gl. vloge: Nicole Kidman, Matt Dillon, Joaquin Phoenix; ZLATI GLOBUS ZA ŽENSKO VLOGO '96)

* **nedelja, 21. april ob 18.00 in 20.30:** ljubezenska drama **RAZSODNOST IN RAHLOČUTNOST**, (režija: Ang Lee, gl. vloge: Hugh Grant, Emma Thompson, Kate Winslet; ZLATI MEDVED BERLIN '96, ZLATI GLOBUS '96, SEDEM NOMINACIJ ZA OSCARJA '96)

* **petek, 26. april ob 18.00 in 20.30:** psiho thriller **OSUMLJENIH PET - USUSAL SUSPECTS**

(režija: Bryan Singer, gl. vloge: Stephen Baldwin, Gabriel Byrne, Chazz Palminteri)

* **nedelja, 28. april ob 18.00 in 21.00:** monumentalna saga o kriminalnih družbah v igralnicah Las Vegasa - **CASINO** (režija: Martin Scorsese, gl. vloge: Sharon Stone, Robert DeNiro, Joe Pesci NOMINACIJA ZA OSCARJA '96)

Številka / numero 3 * marec / marzo 1996* letnik / anno VI * Portorožan je vpisan v register časopisov pod št. 990 * predsednica časopisnega sveta: **Majda VLAČIČ** * UREDNIŠTVO / REDAZIONE: **Marko ZORMAN** (v.d. gl. in odg. urednika), **David BOŽIČ**, **Mitja JANČAR**, **Boris KOČEVAR**, **Jovan NIKOLIČ**, **Rudi MRAZ**, **Vlasta IVANIČ** - **TURK**, **Livija SIKUR ZORMAN** * oblikovanje naslovnice / copertina di **Teo TAVŽELJ**, dia * računalniški prelom **Edi** * urejanje **Livija SIKUR ZORMAN** * tisk / stampa **PiGRAF, d.o.o. Izola** * naklada / tiratura: 3.000 * izdajatelj / editore: KS PORTOROŽ / CL DI PORTOROSE * NASLOV UREDNIŠTVA / INDIRIZZO DELLA REDAZIONE: Obala 16, Portorož / Lungomare 16, Portorose * tel.: 066 / 73-046 * cena enega izvoda / prezzo di un esemplare: 0 SIT. v TEJ ŠTEVILKI SO SODELOVALI ŠE / A QUESTO NUMERO HANNO COLLABORATO: **Alberto PUCER**, **Mirana MALC**, **Marjeta STEGEL**, **Alja TASI**, **Cesarina SMREKAR**, **Valentina KLEMŠE**, **Danica LAPANJA-KEKIČ**, **Franc BERGANT**, **Policajska postaja Piran**, **Vlatka KOZLOVIČ**, **Rado BEDENE** in **Tomi BREZOVEC**, **Nataša UMEK**, **Josip RUGELJ**, **Fulvia ZUDIČ**, **Sonja POŽAR**, **Andreja HUMAR FATORIČ**, **Sandra KUMP** in še kdo... Vinjete: **Sandro SAMBI**, **Giani CETIN**.

TURISTIČNO DRUŠTVO PORTOROŽ v sodelovanju z DRUŠTVOM TURISTIČNIH VODNIKOV SLOVENIJE organizira TEČAJ ZA VODNIKE PO REGIJI

na VISOKI ŠOLI ZA HOTELIRSTVO IN TURIZEM V PORTOROŽU. Tečaj zajema predavanja in ekskurzije. Pričetek: 12.4.1996. Informacije in prijave sprejema: Turistično društvo Portorož, Obala 16, Tel. 73 070 vsak dan 9.00 - 11.00 ure do vključno 5.4.1996.

Vabljen!

RESTAVRACIJA

V poslovni stavbi Splošne plovbe Portorož (vhod skozi park vile San Marco) Obala 55

Restavracija Zlato sidro je odprta vsak dan od 8. do 23. ure. Pri Zlatem sidru vam lahko organiziramo tudi sprejeme za večje skupine. Pokličete nas lahko na tel.: 73-894.

DOGODEK V OBČINSKIH NEBESIH

Včasih so nebesa dolgočasna,
pa čeprav občinska so nebesa.
Kdo bo kar naprej prenašal veter,
ko šuštiijo angelska peresa!

Pa so se svetniki odločili,
da prekinejo to dolgočasje
in poiščejo si dobre službe.
Bog občinski jim je dal soglasje.

Ta postal uspešen je podjetnik,
drugi se započil je v okolje,
tretji zdaj gradi garažno hišo
(stvar pa mu ne gre od rok najboljše).

In tako veselo, vsi po vrsti,
pozlatili so občinske zarje.
Da bi le še kaj ostalo v možnji,
ko bodo pobrali honorarje!

Sonja Požar, Lucija

**Toplo pomlad in lepe velikonočne
praznike vam želi
PORTOROŽAN.**

HORTIKULTURNO DRUŠTVO PORTOROŽ

objavlja

**JAVNI NATEČAJ za izbiro najugodnejšega ponudnika
za ozelenitev Bernardinske brežine.**

1. **Naročnik:** Hortikulturno društvo Portorož, Obala 16
2. **Predmet natečaja:** ozelenitev Bernardinske brežine z alepskim borom
3. **Popis del:** - posaditev 80 dreves na obeh straneh Bernardinske brežine
- najmanjša višina dreves: 200 cm
4. **Predvidena vrednost del:** 800.000 SIT
5. **Rok prijave:** do 7.4. 1996 na naslov Hortikulturno društvo Portorož, Obala 16
z označbo **NE ODPIRAJ - JAVNI NATEČAJ ZA BERNARDINSKO BREŽINO**
6. **Odpiranje ponudb bo 8.4.1996 ob 19. uri** v sejni dvorani KS Portorož, Obala 16.
7. **Ponudniki bodo o izbiri izvajalca obveščeni v roku 8 dni od odpiranja ponudb.**

splošna banka koper

*Spoštovane upokojenke, upokojenci,
ali ste še med tistimi, ki vsakega prvega v mesecu nestrpno čakajo na poštarja?*

Prenos pokojnine na hranilno knjižico ali tekoči račun Splošne banke Koper vam nudi številne prednosti in ugodnosti:

- Obresti na pokojnino

Pokojnina je obrestovana od tistega dne, ko jo Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje nakaže na hranilno knjižico ali tekoči račun. Pokojnina se vam obrestuje, tudi če se v banki ne zglasite na izplačilni dan. Vpis pokojnine lahko torej opravite katerikoli dan.

- Dvig obvestila o pokojnini

Vpis in dvig pokojnine ter pokojninskega odrezka lahko uredite na katerem koli bančnem okencu naše banke in v vseh največjih bankah v Sloveniji.

Dvig gotovine pa je mogoč tudi na vseh enotah Pošte Slovenije.

- Plačilo položnic

Če prejimate pokojnino na tekoči račun, lahko plačilo položnic opravite zelo enostavno, brez čakanja v vrsti pred blagajno; s trajnim nalogom ali z Banko na domu.

Ugodnosti je še veliko, zato vas vabimo, da nas obiščete v najbližji enoti Splošne banke Koper ali predstavnika vašega društva upokojencev, kjer vam bodo z veseljem razložili vse podrobnosti.